

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ D'ECONOMIA** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DLPM 350-1992

Fq.Con.núm. 33/27

V legislatura

Any 2001

Núm. 22

Presidència
de l'Honorable Sr. Joan B. Gomila i Barber.

Sessió celebrada dia 8 de març del 2001

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I.- COMPAREIXENCES:

1) RGE núm. 193/01 i 558/01, sol·licitades pel Govern de les Illes Balears i per quatre diputats membres de la comissió, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Agricultura i Pesca, per tal d'informar sobre el pla coordinat d'actuació i lluita contra l'encefalopatia espongiforme bovina i mesures col·laterals, i sobre la incidència de l'anomenada malaltia de les "vaques boges" (encefalopatia espongiforme bovina) a la nostra comunitat autònoma, respectivament. (Amb l'assistència de l'Hble. Sra. Consellera de Sanitat i Consum i de l'Hble. Sra. Consellera de Medi Ambient).

338

EL SR. PRESIDENT:

Senyores diputades, senyors diputats, començam la sessió d'avui i en primer lloc voldria demanar si hi ha substitucions.

LA SRA. CAPÓ I ABRINES:

Margalida Capó en substitució de Jaume Font.

EL SR. PONS I PONS:

Tirso Pons en substitució de Vicent Tur.

LA SRA. DUBON I PRETUS:

Lluïsa Dubon en substitució de Miquel Gascon.

L1) Compareixences RGE núm. 193/01 i 558/01, sol·licitades pel Govern de les Illes Balears i per quatre diputats membres de la comissió, pertanyents al Grup Parlamentari Popular, de l'Hble. Sr. Conseller d'Agricultura i Pesca, per tal d'informar sobre el pla coordinat d'actuació i lluita contra l'encefalopatia espongiforme bovina i mesures col·laterals, i sobre la incidència de l'anomenada malaltia de les "vaques boges" (encefalopatia espongiforme bovina) a la nostra comunitat autònoma, respectivament. (Amb l'assistència de l'Hble. Sra. Consellera de Sanitat i Consum i de l'Hble. Sra. Consellera de Medi Ambient).

EL SR. PRESIDENT:

Procedim, idò, al debat del punt únic de l'ordre del dia, relatiu al debat conjunt de les compareixences 193/01, presentada pel Govern de les Illes Balears, mitjançant la qual sol·licita la compareixença del conseller d'Agricultura i Pesca per tal d'informar sobre el pla coordinat d'actuació i lluita contra l'encefalopatia espongiforme bovina i mesures col·laterals, i la RGE núm. 558/01, presentada per quatre diputats membres d'aquesta comissió adscrits al Grup Parlamentari Popular, mitjançant la qual sol·liciten la compareixença del conseller d'Agricultura i Pesca per tal d'informar sobre la incidència de l'anomenada malaltia de les "vaques boges" a la nostra comunitat autònoma.

Respecte a aquesta sessió informativa, s'informa a les senyores diputades i als senyors diputats que hi assistirà la consellera de Sanitat i Consum, Sra. Aina Salom, que ve acompanyada del Sr. Pere Vallespir, cap de Gabinet, i del Sr. Josep Pomar, director general de Sanitat, i la Sra. Margalida Rosselló, consellera de Medi Ambient.

Té la paraula el conseller d'Agricultura i Pesca, Sr. Mateu Morro i Marcé.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA (Mateu Morro i Marcé):

Moltes gràcies, Sr. President. Bon dia. la veritat és que creim que aquesta compareixença és important i és necessària perquè estam davant un fet que afecta tots els estats de la Unió

Europea, i presenta unes conseqüències importants en temes sanitaris, socials i econòmics. Conscients d'aquesta realitat, el Govern de les Illes Balears des del primer moment ha volgut treballar d'una manera coordinada, tant a nivell de sanitat, com d'agricultura, com de medi ambient, com del conjunt del Govern, per tal de fer possible una actuació a nivell d'illes que respongui de manera adequada a aquesta problemàtica.

Per la meua banda passaré a exposar un poc les principals actuacions que du a terme la Conselleria d'Agricultura i Pesca en relació a la problemàtica de l'encefalopatia espongiforme bovina.

S'ha de dir, en aquest sentit, que s'han subscrit dos convenis de col·laboració amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació per tal d'instrumentar les accions de control i vigilància d'aquesta malaltia i, per tant, també trobar uns recursos, un finançament, per tal de dur a terme el pla coordinat d'actuació i lluita contra l'encefalopatia espongiforme bovina. S'ha de dir també que aquests convenis inclouen un apartat que té en compte la consideració del caràcter insular de la nostra comunitat autònoma, que fa que determinats temes necessitin tractaments particulars, específics, i que evidentment els costos econòmics de determinades actuacions no són els mateixos.

A partir d'aquests convenis i a partir de la pròpia planificació de la conselleria, és el que dóna lloc a la determinació del pla balear per a la vigilància i control de les encefalopaties. Aquest pla està dirigit a garantir la seguretat alimentària de la població mitjançant mesures de prevenció i d'eradicació necessàries. En segon lloc, garantir la salut de la cabana ramadera, és a dir, evitar..., lluitar per eradicar l'encefalopatia i per evitar el seu pas a altres espècies animals, garantir una alimentació animal sense riscos, garantir la retirada i l'eliminació dels MER, potenciar un sector ramader competitiu i respectuós amb el medi ambient i promoure una estratègia d'informació que recuperi la confiança del consumidor.

Però més que aquests objectius generals, vegem cada una de les actuacions concretes.

A partir de dia 1 de gener la normativa europea estableix l'obligatorietat de realitzar tests de detecció de l'encefalopatia, sistemàtics i rigorosos, específicament al boví de més de 30 mesos que vagi a sacrifici. També és obligatori realitzar aquest test als animals morts en granja o durant el seu transport, i als que presenten simptomatologia nerviosa. Això s'ha fet des del primer moment, des del primer de gener, i s'ha habilitat el laboratori de l'Ibabsa a Son Ferriol per dur a terme les analítiques de la nostra comunitat autònoma. Fins ara el laboratori central de veterinària d'Algete, a Madrid, ha assumit la realització de les analítiques des del primer de gener fins ara. En conjunt s'han realitzat 107 tests priònics, tots negatius excepte el cas d'una vaca de nou anys d'una explotació menorquina que va donar positiu i que no estava destinada, com sabeu, al consum humà.

A partir del conveni amb el ministeri tenim adjudicada una dotació de 5.000 unitats de tests pròtics a les Balears. Amb la realització d'aquests test ràpids de detecció de l'encefalopatia espongiforme bovina, i complementant aquesta actuació amb les proves analítiques dels pinsos i aliments del bestiar, es pretén assegurar l'aptitud per al consum humà dels animals d'abast que se'ls apliquen aquestes proves. Podem dir que aquestes analítiques es fan amb total normalitat, es fan també analítiques de mostres de pinsos recollides a fàbriques, mostres de pinsos recollides a distribuïdors, mostres de pinsos recollides a les explotacions ramaderes, amb un bon ritme i amb un alt nivell de garantia d'aquesta aplicació d'aquestes mesures de control.

A un altre nivell s'ha dissenyat una actuació per controlar i fomentar la sanitat de la cabana ramadera a les mateixes explotacions. En aquest sentit es duen a terme diferents accions: visites a les explotacions per comprovar l'estat dels animals, emetre el certificat veterinari obligatori a l'actualitat i les guies de trasllat, realitzar el control de l'eliminació dels animals morts a les explotacions, presa de mostres, informar i formar els sectors implicats en aquesta problemàtica, control sobre l'impacte ambiental de les explotacions ramaderes, a més de més de moltes altres actuacions.

Això ha implicat un reforç important del personal de camp dedicat a aquesta labor de vigilància, d'assessorament, de control a les explotacions. Hem de dir que el conveni amb el ministeri ha tengut una conseqüència que ha estat la dotació de nou lloc de treball dedicats a analítiques, presa de mostres i treball a cada una de les illes, Menorca, Eivissa, Formentera i Mallorca, i, d'altra banda, aquesta labor de control i de seguiment a les explotacions també ha implicat un necessari reforç del personal veterinari i del personal qualificat per fer dia a dia aquest treball, expressat bàsicament en el reforç de les delegacions comarcals de la conselleria, amb la seva capacitat de respondre a aquesta problemàtica.

Una altra de les actuacions que s'ha fet, una actuació que no sols abasta les competències de la conselleria sinó que implica directament la Conselleria de Sanitat i també la Conselleria de Medi Ambient, és l'eliminació..., és a dir, la separació i eliminació del que deim MER, materials específics de risc. Aquesta actuació s'està fent a tots els escorxadors: se separen de l'animal sacrificat aquests MER, s'entinen i després es congelen, es conserven per després ser transportats a la península per a la seva destrucció en condicions de temperatura i pressió adequades.

En aquest sentit s'aplica el Reial decret 1911/00 quant a la consideració dels MER, i s'ha signat un conveni de col·laboració amb l'empresa Carnilla per dur a terme un programa de gestió de l'eliminació d'aquests materials amb una previsió d'inversió de 30 milions de pessetes, amb l'estimació d'una producció emparada de MER de 262.173 quilograms. No fa falta dir que Carnilla és un escorxadors participant per Semilla, empresa pública del Govern de les Illes Balears, per l'Ajuntament de Palma, pel sector privat i pel sector productor, i que és titular d'aquest escorxadors de Palma, que genera un 75% dels productes MER a l'illa de Mallorca. D'altra banda la

previsió és que aquest conveni serveixi un poc de referent per a altres convenis amb els escorxadors de Menorca, l'escorxadors d'Eivissa i els escorxadors de Felanitx, Inca i Manacor. S'ha de dir que en aquests moments no hi ha una situació de problemàtica quant a la capacitat d'emmagatzemament de MER i que, amb tota normalitat, esperam poder resoldre de la manera que s'ha resolt amb Carnilla, el transport i l'eliminació d'aquests residus.

La recollida dels animals morts, en el cas de les Illes Balears i en virtut de la situació insular, situació excepcional que, en la mesura en què no existeixen a cap de les illes instal·lacions de processament i destrucció de MER, s'ha hagut de resoldre mitjançant un decret en virtut del qual s'autoritza l'enterrament dels cadàvers d'animals, controlat pels serveis veterinaris oficials d'acord amb el que disposa el reglament de la Llei d'epizooties. Aquest decret s'aplicarà mentre no sigui possible la destrucció de cadàvers animals pels mètodes prevists a la decisió 418/00 de la Unió Europea de 29 de juny de l'any 2000.

Un altre dels aspectes importants és assegurar les condicions sanitàries de la carn, i en aquest sentit a les Illes Balears, podem dir que en un grau exhaustiu, des de primer de gener funciona l'etiquetat obligatori de la carn de vacum. En aquest sentit crec que és un aspecte important perquè el cent per cent de la carn que en aquests moments es comercialitza a les illes d'animals sacrificats a les Illes Balears és etiquetada amb una informació que permet conèixer les circumstàncies d'aquest animal, on s'ha sacrificat i altres informacions.

Evidentment la Conselleria de Sanitat és la responsable de l'aplicació d'aquest mecanisme, però per part de la Conselleria d'Agricultura s'ha fomentat una iniciativa i es va aprovar, en aquest sentit, una ordre i en aquests moments s'està instrumentant la seva aplicació, que és l'etiquetatge facultatiu de la carn de vacum. Aquest etiquetatge, regulat per la normativa comunitària, permetrà informar el consumidor del lloc en què ha nascut l'animal, on s'ha criat, l'edat, el sexe, etc., és a dir, una informació molt important que en aquests moments està ja en condicions d'aplicació a partir de l'adequació dels sistemes informàtics existents en els escorxadors. Els escorxadors tendran un paper cabdal en aquest etiquetatge facultatiu, amb la col·laboració de les empreses distribuïdores, les empreses càrnies, els carnisers i els productors. En aquest sentit s'han confeccionat ja plec de condicions que regularan i garantiran el sistema de control de cada un dels operadors d'aquest etiquetatge, s'han dissenyat les etiquetes on s'imprimiran les indicacions facultatives, es preparen ja els documents de suport dels controls interns de cada un dels operadors, i es té previst fer una campanya d'incentivació i de divulgació dels avantatges que representa tota aquesta informació a l'abast dels consumidors.

Un altre dels aspectes importants que du a terme la Conselleria d'Agricultura és el suport al sector ramader davant aquesta situació. Evidentment un primer nivell és el de les explotacions afectades, que en aquest cas en tenim una, que està en preparació l'ordre que contemplarà els barems indemnitzadors que, evidentment d'acord amb la normativa ja aprovada a nivell estatal i amb els criteris que s'introduiran des

de la comunitat autònoma, permetrà l'adequada indemnització del sacrifici dels animals de l'explotació o explotacions afectades.

Però hi ha altres mesures que s'estan arbitrants en aquests moments. El ministeri n'ha arbitrades dues, -el ministeri i la Unió Europea- que són la intervenció de compra de carn per a congelació i la intervenció d'animals majors de 30 mesos per a la seva posterior destrucció. A les Illes Balears aquestes mesures, sobretot la primera, són de molt difícil aplicació, per inexistència d'instal·lacions adequades i dificultats degudes a transport, insularitat, etc., etc. Evidentment cada 15 dies es produeix una licitació i, de moment, no hi ha hagut cap oferta, que evidentment pertoca fer-se al sector privat, no hi ha hagut cap oferta des de les Illes, i la segona línia, d'intervenció mitjançant compra d'animals majors de 30 mesos, ja s'ha sol·licitat, l'escorxador de Maó, l'escorxador de Ciutadella i l'escorxador de Palma han sol·licitat al ministeri poder-se incloure dins aquesta línia. Evidentment implica algunes mesures de transformació d'aquests escorxadors, d'adequació de les seves instal·lacions, i per part del Fega, organisme responsable del ministeri, hi ha hagut una predisposició a considerar les circumstàncies d'insularitat i a fer-se càrrec del transport o també de la posterior destrucció d'aquests residus.

A part d'això, a les Illes Balears s'han promogut altres iniciatives basades, bàsicament, a interrelacionar el que podríem dir l'hostaleria, la restauració, les empreses càrnies, el sector ramader..., interrelacionar el que tenim a les Illes, sectors diferents però amb interessos comuns i moltes vegades coincidents, a fi de generar dinàmiques positives de col·laboració. D'una banda, el sector hotelier ha manifestat la seva predisposició a treballar amb el sector carni, escorxadors i ramaders sense que això hagi duit a la plasmació encara de cap conveni particular, però sí a una declaració d'intencions i a una col·laboració ja entre ramaders i empreses càrnies, una col·laboració directa entre els tres sectors, i d'altra banda, les empreses càrnies de Balears, especialment de l'illa de Mallorca, on hi ha un major pes d'aquesta classe d'indústries, estan treballant activament en acords de compra, de congelació o comercialització de la carn de vacum de les Illes Balears.

Evidentment tota situació difícil sempre té un component, si l'hi podem dir, positiu, i és aquesta possibilitat de valorar més la producció pròpia, producció fresca, producció garantida sanitàriament, etiquetada a un nivell exhaustiu. Per tant, això obre unes possibilitats que dependrà de molts de factors que s'aprofitin bé o no. Evidentment el que intentam com a Conselleria d'Agricultura és que s'aprofitin, i veure si a partir d'aquesta interrelació i aquest treball conjunt, que a cada illa té unes circumstàncies diferents -no podem comparar Eivissa, amb una presència molt reduïda del vacum, Menorca amb una problemàtica molt específica i Mallorca- cada illa té unes circumstàncies diferents però que també s'estan donant unes línies de col·laboració noves entre illes. Això ja ve de la situació de llengua blava, i davant la impossibilitat d'exportació d'animals vius cap a l'exterior, s'ha iniciat una línia, que en un primer moment no tenia dificultats perquè hi havia un mercat que demanava carn de vacum, que és l'engreix, bé sigui a Menorca, bé sigui a Mallorca, dels vedells procedents de les

explotacions lleteres de l'illa de Menorca, també de l'illa de Mallorca però evidentment amb menor quantitat. Això ha duit a l'aprovació d'una ordre que ha establert una prima excepcional a favor de l'engreix del vacum a les Illes Balears degut a la situació de llengua blava. S'han superposat aquestes dues problemàtiques, la situació és molt més complicada ara que no abans, però he d'informar que s'està fent una feina entre les illes i entre els diferents sectors.

Un dels aspectes importants del control de l'encefalopatia és l'estricta prohibició de les farines animals per a qualsevol casta d'animal a partir de primer de gener, incloent el porcí i l'aviram, durant sis mesos. Actualment aquesta mesura té aquest abast, encara que sembla bastant probable que quan es produeixi la finalització d'aquest període es tornin prendre mesures en el mateix sentit, i des de l'any 1994, com sabeu, estava prohibit per al ramat boví i per als remugants l'ús de farines provinents de mamífers. Fins ara tots els controls fets a les explotacions de les Illes Balears han estat negatius i s'estan intensificant per tal de fer complir un aspecte que des del punt de vista científic cada vegada és més clar que està íntimament relacionat amb l'aparició d'aquesta malaltia.

En aquests moments, donar una valoració econòmica de les despeses que des de la Conselleria d'Agricultura ocasionarà la prevenció, el control, l'actuació dins la cabana ramadera, etc., etc., tot el que he explicat, és difícil. Crec que en aquests moments el que significa el Pla d'adequació de laboratori a tests, recollida de mostres, està al voltant d'uns 90 milions de pessetes, diríem diners compromesos; el foment de la sanitat a la cabana ramadera està al voltant de 80 milions de pessetes; l'etiquetatge facultatiu, és a dir, la seva divulgació, el seu control, en 16 milions; i el que sí ja és més difícil d'avaluar és l'eliminació dels MER i el seu..., evidentment perquè tampoc no sabem el temps que s'hauran de continuar transportant i destruint a la península, i així mateix tot el tema relacionat amb l'enterrament i posteriorment recollida i destrucció dels animals morts en granja; es fa difícil avaluar aquesta quantitat, però jo crec que també serà una quantitat significativa i, tot plegat, hem fet una previsió d'uns 300 milions de pessetes com una previsió possible de despesa sense tenir en compte altres actuacions de suport al sector, o d'indemnitzacions per sacrifici, o de suport al sector ramader en general.

Dit això, crec que bàsicament són aquestes les activitats que fa la conselleria, però n'hi ha una altra que és molt important, i és el foment d'una activitat ramadera i agrària a les Illes Balears sostenible, adequada a les condicions mediambientals de les Illes, i amb una perspectiva de futur sòlida. És, crec, una voluntat expressada per tots els grups polítics en aquesta cambra la decisió que la ramaderia i l'agricultura han de ser un sector estratègic de la nostra economia i del nostre projecte comú de país i, per tant, aquest sector que en aquest moment es troba amb dificultats, especialment el sector ramader, està en aquests moments expressant una voluntat de reconversió, una voluntat d'adequació a nous sistemes de producció i nous sistemes de comercialització.

Això vol dir, bàsicament, qualitat, marques de qualitat; recordaré que en aquests moments hi ha tres marques de qualitat de carn en estat de tramitació, que és la carn de me, la carn de porcí, de porc selecte, i la carn de vedella. Cada una s'ha trobat amb circumstàncies especials; per exemple, la llengua blava va provocar que el sector ramader decidís ajornar la sortida al mercat de la marca de qualitat; el sector porcí, que ho té pràcticament tot tramitat i preparat a les noves circumstàncies de mercat, també han duit al fet que el sector hagi pensat en dur en tema amb una mica més de treball, però les dues carns estan molt madures per sortir al mercat com a carns de qualitat. La carn de vedella, que és la més endarrerida, en aquests moments es planteja diferents opcions: una és l'opció ecològica; hi ha diferents explotacions que han manifestat la voluntat de reconversió ecològica, ja hi ha a l'illa de Menorca explotacions dedicades a la producció de carn de vacum a partir de la raça autòctona i a la producció de llet ecològica, a Mallorca n'hi ha set d'oví i cinc -crec recordar, estic citant de memòria- cinc de porcí especialment vinculades a la sobrassada ecològica, però crec que aquesta situació està afavorint un major interès, una major sensibilitat conjuntament amb el fet que disposam d'una eina adequada, que és el Consell Balear de la Producció Agrària Ecològica, suportat i mantingut per la Conselleria d'Agricultura i Pesca, que fa una gran feina que permetrà en els pròxims anys superar de molt aquestes 5.000 hectàrees que en aquest moment ja hi ha les Illes Balears adscrites a la producció ecològica.

Una altra línia d'actuació és la producció integrada, que presenta un nivell important de respecte al medi ambient, i que jo quasi diria que ja.... integrada o ecològica, pràcticament. La integrada presenta un nivell d'exigència evidentment menor. Els processos d'adequació no són tan llargs com els de l'agricultura ecològica, i podem dir que en aquests moments hi ha un gruix de productors que estan fent realment ramaderia integrada. Els nous aliments que s'estan donant al vacum, l'esforç que s'està fent de millora dels pinsos, pràcticament estan donant lloc a una agricultura integrada. Hi ha una discussió sobre l'extensió de la ramaderia, hi ha un procés d'extensió, hi ha alguns productors que han optat per una càrrega ramadera escassa, i per una extensió. D'altres estan optant per la integrada, i en aquests moments estam treballant de cara a l'elaboració d'una normativa tècnica que permeti donar cobertura a aquesta producció integrada, i sortir al mercat degudament etiquetada.

Aquestes són en línies generals les actuacions que s'estan duent a terme, intentant, com he dit, garantir la seguretat alimentària als consumidors, el bon control i bon funcionament de la nostra agricultura i la nostra ramaderia, i mantenir aquest sector estratègic per a la nostra economia. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Té la paraula la consellera de Sanitat i Consum, Hble. Sra. Aina Salom.

LA SRA. CONSELLERA DE SANITAT I CONSUM (Aina Maria Salom i Soler):

Gràcies, Sr. President; gràcies, senyores i senyors. Com he tingut oportunitat de comentar en altres ocasions en què he comparegut davant aquesta cambra, i també molt abans que esclatés aquesta crisi de les vaques boges, la nostra conselleria té una especial preocupació per qüestions de seguretat alimentària i de control dels aliments. Prova d'aquest interès són tres accions contundents que han permès l'any passat i enguany localitzar un establiment de venda de carn il·legal a Inca i dos escorxadors, un a sa Pobla i l'altre a Sant Llorenç, aquest darrer amb el suport del Seprona, que feia que es dedicaven al sacrifici i a la comercialització d'animals de forma clandestina i fraudulenta. Vull anunciar aquí que aquesta línia de fermesa enfront als que posin en perill la salut dels consumidors i estafin la societat, no sols continuarà sinó que es veurà incrementada, per acabar amb situacions que de cap manera un govern pot tolerar.

Quant al tema que ens ocupa, he de dir que d'ençà l'estiu passat, per tant també molt abans del dia 22 de novembre es comunicés el primer cas de l'encefalopatia espongiòforme bovina a Galícia, s'ha mantingut un grup de coordinació, encapçalat pels directors generals de residus, de sanitat i d'agricultura, des del qual s'han anat desplegant totes les accions que en cada moment ha anat dictant la Unió Europea. Aquest esperit de coordinació, que també hem mantingut a nivell de l'Estat, és el que posteriorment es va plasmar en el decret en què aquesta s'amplia amb participació dels consells i d'altres conselleries, i que ha permès també la creació d'una comissió tècnica d'assessorament.

Els altres consellers explicaran, ha començat el Sr. Morro, seguirà la consellera Rosselló, quines són les accions específiques que dins la gestió de la crisi de què estam parlant correspon a cadascuna. Pel que fa a sanitat, en aquests moments són les següents: en primer lloc les actuacions per part dels manescals de salut pública als escorxadors. Es verifica tota la documentació que acompanya l'entrada dels animals i que, com vostès saben, inclou d'ençà de gener, a més de la tradicional guia, una certificació del manescal de l'explotació, i una declaració del ramader sobre l'alimentació de l'animal. Es realitza també la inspecció *ante mortem*, aptes, aptes en condicions, i no aptes. Es controla tot el que és el procés de camització, higiene del procés, separació, coloració, i emmagatzemament del mes. Es realitza la inspecció *post mortem*, i també es prenen totes les mostres als animals de més de 30 mesos per fer el test prònic.

En segon lloc hi ha la posada en marxa de l'etiquetat obligatori. Com ja és sabut, totes les directives europees indiquen que s'ha de crear un etiquetat obligatori, i que si es vol se'n pot fer un de facultatiu o voluntari, el primer del qual es responsabilitza la nostra conselleria, i que permet la traça d'una peça de carn. És ja una realitat als escorxadors i a les sales de desfer. Ben aviat anirem completant la seva presència als punts de venda. Juntament amb Agricultura ens plantejam la possibilitat d'unir en una sola etiqueta els dos nivells, o sigui

l'obligatori i el facultatiu, la qual cosa segurament afavoriria la informació del consumidor.

Quant a la malaltia Creutzfeldt Jakob i al control de riscos de la nova variant, corresponen també, com és lògic, a Sanitat els controls epidemiològics i sanitaris dels altres riscos humans i del seguiment de la malaltia en els humans. Aquest aspecte, i respecte d'ell, he de dir que en el registre de la malaltia ja existia, però aquesta tasca ara es veurà incrementada amb la qualificació de malaltia de declaració obligatòria, i amb els controls que això comportarà.

Respecte al control d'altres productes, comentar que el nostre banc de sang ha pres la mesura cautelar de rebutjar els donants provinents del Regne Unit i que hi varen residir en els anys de l'epidèmia. El banc està preparat també per iniciar el procés de desleucocitació, que disminuirà un potencial de risc. Coneixem també les actuacions en els controls de medicaments o productes de diagnòstics, com és el cas de l'Amerscan Pulmonate, o també en els controls dels teixits. La Conselleria ja ha advertit a hospitals i clíniques privades que no tolerarà la circulació per a ús humà de productes no controlats o que no siguin segurs.

El quart punt, quant a la formació i a la difusió, s'ha nomenat un coordinador per al problema de l'encefalitis espongiforme bovina a Sanitat, que serà responsable de la seva difusió i de la seva informació. Els nostres tècnics estan responnent a totes les demandes per fer sessions informatives, de divulgació, científiques, allà on són reclamats. Aquí hauríem de fer puntualització que vàrem tenir una reunió amb el Consell Balear de Consum, on estan representades totes les associacions de consumidors, de petits productors, de detallistes, de grups ecològics, vàrem fer aquesta reunió els tres consellers, tots els tècnics de la Conselleria i tots els membres d'aquestes associacions que formen part del Consell Balear de Consum. Des de Sanitat es preveu impulsar les mesures següents: En primer lloc reorientar la inspecció i el control dels escorxadors i de les indústries càrnies, llançament de projectes destinats a l'educació alimentària, com són el cas dels menjadors escolars, vincular-nos a iniciatives generals de seguretat alimentària, en concret es proposarà la creació d'un comitè d'alimentació de les Illes Balears, d'un coordinador d'alimentació i seguretat alimentària, i d'una oficina d'alimentació i seguretat alimentària.

Com he parlat de la Comissió Assessoradora per l'encefalopatia espongiforme bovina, dir la seva composició, que seria: Bernat Sureda, que és cap de neurologia de Son Dureta; Antonio Pareja, metge epidemiològic; Andreu Palou, catedràtic bioquímic de la UIB; Francesca Serra, nutricionista de la UIB; Víctor Cerdà, químic de la UIB; Bosco Marquès, manescal d'Ibabsa a Menorca; i Jaume Olascoaga, manescal. José Francisco Rigo seria el secretari de la Comissió, pensam. Dir que en dates properes farem la presentació de totes aquestes persones; i a la seva disposició. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la consellera de Medi Ambient, la Sra. Rosselló.

LA SRA. CONSELLERA DE MEDI AMBIENT (Margalida Rosselló i Pons):

Bon dia, Sr. President, senyors diputats, senyores diputades. Per intentar a més que no sigui massa llarga la intervenció, breument voldria dir que des de la Conselleria de Medi Ambient voldria iniciar la meua intervenció amb una sèrie de consideracions que, si més no, ja s'han dit anteriorment, però que voldria emfasitzar, perquè a algunes no s'hi ha fet esment.

En primer lloc, tal com s'ha dit, Medi Ambient ha participat des de l'estiu passat conjuntament amb la Conselleria d'Agricultura i la Conselleria de Sanitat a una comissió formada i conformada sobre aquesta qüestió, i per tant jo diria que des del Govern de les Illes Balears d'una manera coordinada ja es va plantejar aquesta qüestió fins i tot prèviament que apareguessin els primers casos a l'Estat espanyol. També he de dir que, tant a nivell tècnic com a nivell polític s'ha participat per part de la Conselleria de Medi Ambient a totes les reunions que des del Ministeri de Medi Ambient del Govern estatal s'han convocat per parlar d'aquesta qüestió, que també s'ha de dir que el Ministeri de Medi Ambient va convocar tant els consellers de Medi Ambient de cadascuna de les comunitats autònomes com els directors generals després i posteriorment al que ho varen fer els ministres d'Agricultura i els ministres de Sanitat.

Dir també que la legislació de residus és supletòria respecte de la sectorial d'agricultura, i per tant, perquè ens entenguem bé, només és d'aplicació aquesta legislació de residus quan no n'hi ha cap de sectorial, o en aquest cas no n'hi ha cap de sectorial d'agricultura.

Abans d'entrar en aquesta dinàmica de crisi, jo també voldria fer esment a un element que és molt important, i que ja he explicat en altres ocasions, i que consider que tots els diputats i diputades coneixen, és que precisament al Pla de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca, que va ser aprovat al febrer del 2000, ja es va tenir en previsió incloure en aquest pla una infraestructura de tractament mitjançant incineració de residus sanitaris i de deixalles d'origen animal, tant en el que eren considerats MER, ja sabem que és material específic de risc, com les no considerades MER. Per tant, aquesta infraestructura ja va ser una previsió, evidentment molt abans de preveure algun tipus de situació com la que ens trobam ara amb la malaltia de l'encefalopatia espongiforme, i per tant vàrem fer una previsió molt abans del que era previsible una malaltia d'aquest tipus. Aquesta infraestructura per altra banda, i com vostès també coneixen, és objecte de subvenció per part del fons de cohesió de la Unió Europea, i que precisament, i davant la situació que aquest fet podria provocar una certa si més no demora, però sí un termini excessivament llarg, el Govern de les Illes Balears ha considerat que, conjuntament amb el Consell de Mallorca, s'havia d'agilitar al màxim la posada en funcionament,

i per tant la construcció d'aquesta planta, i així s'ha fet per tal de poder tenir una solució definitiva a l'eliminació d'aquests residus de què parlam avui.

I ja entrant dins la competència de la Conselleria de Medi Ambient respecte del tema que ens ocupa, he de dir que el que ens toca als que tenim aquesta competència és controlar i supervisar el destí correcte del MER, que és el material específic de risc de les quatre illes, Formentera, Eivissa, Menorca i Mallorca, des d'agricultura, ja sigui ministeri o conselleria, s'ha regulat la inhumació dels animals morts a explotacions ramaderes en casos d'excepcionalitat, en els cas de les Illes ho és, evidentment, i s'han establert els requisits per als dos tractaments del MER considerats adequats, ja siguin les condicions de transformació de carn en farina, o les condicions d'incineració. Aquestes serien les dues condicions per les quals s'ha regulat el tractament d'aquest MER.

La Conselleria de Medi Ambient, per tant, ha actuat en dues línies molt clares: la primera, investigant tots els aspectes relacionats amb la vessant ambiental del tema. Hem visitat digestors que transformen carns en farines. Voldria dir en aquest cas que no n'existeix cap en aquest moment a les nostres illes, i si més no fer referència que en aquest moment a la resta d'Estat espanyol, precisament a totes les comunitats autònomes hi ha digestors, que són una infraestructura de transformació de MER o animals morts en farines, i precisament a les Illes Balears a cap illa existeix una infraestructura d'aquestes característiques, i per tant no tenim cap solució de transformació de farina a les Illes Balears, sinó precisament, com que no disposam d'això, no podem fer transformació en farina perquè posteriorment pugui ser incinerada. Però, com deia, la Conselleria de Medi Ambient ha fet una visita a distintes comunitats per veure com funcionaven aquests digestors, com a més es podia dur endavant, o si era factible dur aquestes infraestructures a les nostres illes, i avaluant quines eren les seves condicions a nivell bàsicament de tipus mediambiental.

Per altra banda també s'ha fet, o s'ha visitat, s'ha interessat pel que era un forn incinerador mòbil, per veure l'existència d'aquest forn, a quins llocs estava ubicat i com era el seu funcionament, i també avaluant les possibilitats reals que els forns dels escorxadors de Maó i Ciutadella poguessin dur endavant la incineració d'aquest MER. Vull recordar que precisament en aquest moment ens trobam que hi ha un forn, que els escorxadors disposen d'un forn, de forns que ja disposaven abans, per incinerar les deixalles animals, i per part de Medi Ambient hem estat avaluant quines eren les seves condicions mediambientals per tal que es pogués fer allà l'eliminació dels MER pertinent.

Així he de dir que per part de la Conselleria de Medi Ambient hem duit endavant tot aquest estudi d'aquestes distintes opcions, analitzant tant les seves condicions, com infraestructura, com les seves condicions mediambientals, per tal d'analitzar també l'adaptació que podien dur a la legislació mediambiental que hi ha en aquest moment; i a més d'aquesta acció i activitat, s'ha fet el seguiment de les mesures inicials que s'han pres als escorxadors de les Illes, conjuntament amb

Sanitat, i facilitant les primeres remeses de MER de l'escorxador a la península. És a dir, que nosaltres hem duit conjuntament amb Sanitat un seguiment de com s'estaven duent aquests tractaments del MER als escorxadors de les Illes.

He de dir que precisament la incertesa de les dades, els canvis legislatius que s'han produït durant aquests mesos, que han estat molts, tant per part de la Unió Europea com per part també del Ministeri d'Agricultura, precisament ha fet que anàs alimentant aquesta incertesa de no saber la legislació quan canviarà i quants de dies durarà. Per altra banda també hem d'afegir a aquests canvis legislatius, a aquesta incertesa de dades, hi hem d'afegir la insularitat que tenim, que els problemes són diferents a l'illa de Menorca, a l'illa d'Eivissa i Formentera i a l'illa de Mallorca. Això crea a més uns problemes afegits de finançament, que no és el mateix plantejar-se a una comunitat fer un seguit d'infraestructures o plantejar-s'ho a la nostra comunitat, que hi ha quatre illes, i per tant que hi ha quatre situacions diferenciades i que qualsevol infraestructura que es pugui dur endavant és molt més cara. I un altre element important que s'afegeix a tots aquests punts, són les dificultats de fer previsions de futur, com evolucionarà el sector, i a partir d'aquí la dificultat d'establir una planificació sòlida i definitiva en aquests moments. Jo a això ho voldria reafirmar, perquè crec que ens trobam en una situació que, almenys pel que fa a l'eliminació d'aquests residus, fa difícil tenir una planificació a mig termini, degut a tots aquests elements que fan que ara per ara sigui una situació conflictiva.

De totes formes, i des de la responsabilitat que em pertoca, nosaltres des de la Conselleria de Medi Ambient consideram que les línies mestres que hi haurien d'anar serien: en el cas de Mallorca, a la llarga, pensam que amb una modificació a l'alça del volum, la instal·lació prevista al Pla de residus és suficient per al tractament de MER d'escorxadors i d'animals morts. En tot cas des del sector ramader i carnisser s'hauran de treure comptes a fi de veure si és més convenient el pas intermedi de transformació en farines abans de la incineració. En el cas de Menorca és prudent esperar a veure el rendiment que donen a ple funcionament els dos forns crematoris de l'escorxador de Maó i Ciutadella, tant pel que fa a les condicions de combustió, i per tant a l'eliminació del prió, com de les emissions de gasos abans de decidir si cal alguna instal·lació addicional. Estam parlant de cremar 100 kg. hora, complint els paràmetres recentment establerts pel Ministeri d'Agricultura, el qual recull una proposta del Ministeri de Medi Ambient. En el cas d'Eivissa, difícilment es justificarà un forn incinerador ni una transformació en farines. En tot cas, estam avaluant si és possible aplicar una tecnologia d'autoclau a petites quantitats de MER, amb la qual cosa a la llarga s'evitaria el trasllat a Mallorca. Per tant des de cadascuna de les illes consideram que hi ha d'haver una solució diferenciada en funció també de la situació en què viuen en aquests moments, i amb una situació a mig i a llarg termini.

Jo voldria ara donar una sèrie de dades que consider que són importants per als senyors diputats i senyores diputades per tal que ho coneguin. Les dades que són de referència, que més útils poden resultar per als diputats d'aquesta cambra serien les següents: Respecte de les deixalles d'origen animal,

en tones any, podríem dir que el total de deixalles d'origen animal a Mallorca són 13.000 tones, a Menorca 2.050 tones, a Eivissa i Formentera 620 tones, i que per tant al global de les Illes Balears són 15.670 tones.

Respecte dels MER d'escorxador, podríem dir que es produeixen a Mallorca 200 tones anuals, a Menorca 50 tones, a Eivissa i Formentera 15 tones, i el total de Balears 265 tones. Comes veu, la diferència respecte de cadascuna de les Illes és important, i per tant d'aquí que esdevengui una proposta diferenciada a cadascuna d'aquestes illes per l'eliminació de MER. Els animals morts a les explotacions no estan aquí comptabilitzats com a MER. La segona fila el que indica és la quantitat del total de les deixalles d'origen animal del MER d'escorxador.

Les dades sobre la situació actual als escorxadors de les Illes i els dos enviament que s'han fet a Girona de MER d'escorxador per a la seva transformació en farines, són: respecte de l'escorxador de Palma, de Carn Illa, de quilos aquesta vegada, emmagatzemats hi ha 3.000 kg, traslladats 35.000 kg. A Inca emmagatzemats 400 kg. A Manacor emmagatzemats 2.284 kg. A Felanitx 713 kg. El total a Mallorca, per tant, són 6.397 kg, i traslladats a la península 35.000. Respecte de Menorca, a Maó emmagatzemats 400 kg., a Ciutadella 3.000 kg., i per tant a Menorca el total serien 3.400 kg. A Eivissa el total emmagatzemat són 900 kg. I el total de les Illes Balears en aquests moments emmagatzemats hi ha 10.697 kg de MER, i traslladats a la península hi ha hagut 35.000 kg.

Donades aquestes dades, que supòs que els serviran per fer-se una idea del volum de quilos que s'han produïnt, així com les tones de MER que es produeixen cada any, d'aquí es veurà la diferència que hi ha a cadascuna de les illes, que amb aquestes dades clarament es veu que allà on es genera un major volum és a l'illa de Mallorca, però que a Menorca el volum de generació de MER i també de deixalles animals també és important, no així tant a Eivissa, i ja no parlem de Formentera, que a més per les nostres dades només hi ha una vaca en aquest moment, i no hi ha un volum tampoc important de deixalles animals, però sí que és cert que les infraestructures pel que fa al tractament de MER i de restes animals han de ser diferents en funció del volum que es genera.

Dit això, per tant, i ja per acabar, si m'ho permeten, amb dues idees pel que fa a l'eliminació concreta del MER i de deixalles animals, en primer lloc hi ha una incertesa, una dificultat de planificació a mig termini degut, com dic a aquests canvis que s'estan produïnt de manera molt ràpida per part tant de la Unió Europea com per part del Ministeri d'Agricultura i Ministeri de Medi Ambient; i en segon lloc que el tractament que s'ha de dur endavant a cadascuna de les Illes és diferent, com he explicat; i en tercer lloc que consideram des de la Conselleria de Medi Ambient que el fet d'haver planificat ja al Pla de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca una infraestructura d'aquest tipus, significa que ja tenim una infraestructura que a mig termini pot donar resposta a aquest problema que ens trobam ara.

I estam a la disposició de les preguntes que els senyors diputats i senyores diputades considerin. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps màxim de 45 minuts. Sí, Sr. Cardona?

EL SR. JUAN I CARDONA:

Jo demanaria la suspensió per deu minuts, si és possible.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, se suspèn la sessió per deu minuts.

Recomença la sessió. Per formular les preguntes o observacions, procedeix tot seguit a la intervenció dels grups parlamentaris per un temps màxim de deu minuts. Grups que vulguin intervenir? Per part del Grup Parlamentari PSM-Entesa Nacionalista té la paraula... Esquerra Unida vol intervenir? Per part del Grup Parlamentari d'Esquerra Unida i Ecologista té la paraula el Sr. Miquel Ramon.

EL SR. RAMON I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President. Ja veig que no em donava la paraula perquè moltes vegades no l'agafava en aquesta comissió, però pens que en un tema d'aquesta transcendència, i a més que comptam amb l'assistència de tres consellers, cap dels grups no es pot quedar al marge d'opinar sobre aquestes qüestions.

Jo voldria lògicament agrair aquesta compareixença tan nombrosa de representants del Govern, i també agrair la feina que s'ha fet fins ara en relació a aquest tema tan preocupant anomenat en termes populars de les vaques boges, també amb la coordinació que hi ha hagut entre diversos departaments del Govern i en coordinació amb les autoritats de Madrid, amb els ministeris també corresponents. Pensam que aquestes actituds, aquestes qüestions que s'han adoptat, que són positives i que han anat i han d'anar sobretot orientades jo crec en primer lloc a donar seguretat als ciutadans, seguretat alimentària, i també a assegurar una vegada que els controls sobre els aliments que arriben als ciutadans estigui donat, assegurar mecanismes correctes d'eliminació d'aquests productes perillosos, d'aquests productes de risc.

La veritat és que en aquestes illes tenim mala sort, crec, perquè si tots els grups coincidim que l'agricultura i la ramaderia és estratègica, però en les nostres condicions és molt difícil de mantenir, i dic que tenim mala sort perquè des de la sequera que patírem l'any passat, i que va ser tan greu, després la llengua blava, i ara aquest fenomen, que no és nostre, que és evidentment d'àmbit absolutament europeu, però també té uns efectes molt forts, i fan que cada vegada sigui més complicat poder mantenir aquest sector, per molt que el declarem estratègic, evidentment llavors s'han de prendre molt diversos tipus de mesures, no basten amb aquestes declaracions perquè puguin subsistir, i pens que a tots ens interessen.

Però aquest problema de les vaques boges pensam que a més és un problema gravíssim que ha posat en qüestió tot un sistema de producció alimentària, de producció de carn intensiu, industrialitzat, seguint models d'alguna manera importats de fora, amb dependències també per poder fer la producció que es fa a Europa, amb dependències molt importants dels Estats Units, i ha creat una crisi de confiança entre la ciutadania europea en general en les institucions que em sembla molt important, i una crisi de confiança que a part d'efectes que puguin ser pocs reals degut a una certa psicosis, jo crec que la base és absolutament real, les institucions públiques europees no han estat a l'alçada de les circumstàncies. Això és una malaltia que si no vaig equivocat es va detectar l'any 1985 i a pesar que poc després es prenen una sèrie de mesures, interessos econòmics molt importants crec que varen fer que no es prenguessin amb la radicalitat que s'haurien de haver pres, en el seu moment i tal vegada avui en dia aquest mal no tendria l'extensió que té.

Pensam que aquesta crisi, que no és l'únic problema que ha creat aquest model, diríem que és poc agrari i diríem que és molt industrial aquest model de ramaderia intensiva, no és l'únic, hi ha tots els altres problemes d'alimentació forçada, tot el que tengui relació també amb el tema, per exemple dels d'antibiòtics que s'utilitzen i ja veurem que passa en relació als aliments transgènics que s'utilitzen per engreixar els animals que més tard s'han de consumir.

Per tant, pensam s'imposarà un canvi d'aquest tipus de model i tornarem a un tipus de ramaderia que sigui més natural i més lògica, que siguin més importants els interessos dels consumidors, garantir la salut dels consumidors, garantir també el medi ambient i no sigui més important el benefici ràpid i l'abatiment de costos, quasi com a únic objectiu d'aquest sector.

Entre les mesures que evidentment s'han d'adoptar i aquí s'han anunciat hi ha mesures de compensació per als ramaders. Nosaltres pensam que això és una qüestió molt justa i molt correcta però creim que s'ha de ser selectiu també en aquestes qüestions, els ramaders són víctimes de manera generalitzada d'aquesta crisi i tendran unes pèrdues molt considerables, però una part d'ells no són únicament víctimes, això crec que a les nostres Illes no és tan important com a altres indrets, però també s'han descobert actuacions irregulars, des d'escorxadors clandestins, pinsos carnis que s'han requisat i haurien d'estar fora de circulació. Per tant, pensam que s'ha de coordinar unes ajudes per als ramaders i també si és necessari sancions exemplars als que no tinguin una actitud correcta i puguin posar en perill, mitjançant actuacions seves, la salut dels ciutadans.

Jo crec que la necessitat d'un canvi de model, de manera global, té una especial importància o possibilitats a les nostres Illes, perquè de totes maneres tampoc podem competir amb una ramaderia intensiva i jo crec que de tots els mals s'han de treure conseqüències positives i a les compareixences que hi ha hagut aquí, jo particularment he quedat molt satisfet per una qüestió que ha fet referència el Conseller d'Agricultura i és la política de

qualitat de la producció càrnia que es faci a les nostres Illes, també la ramaderia ecològica dels ramaders que ja s'han apuntat a aquest tipus de ramaderia, o també de la integrada.

Pensam que el futur ha d'anar per aquí, ara s'hauran de prendre les mesures d'urgència que siguin necessàries, que seran moltes evidentment i no sabem fins quan. Però la conclusió positiva que en podríem extreure d'això és impulsar aquest tipus d'agricultura i ramaderia més ecològica i evidentment tot això, amb els controls necessaris tan a la producció que es faci a les nostres Illes com la producció que entra aquí procedent d'altres llocs. Si aquesta greu crisi greu serveix per donar passes endavant en el canvi de model, al final aquest tema molt preocupant haurà tengut aspectes positius i ja dic pensam que s'ha de caminar en aquest sentit.

Res més, gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Ramon. En nom del Grup Parlamentari Nacionalista té la paraula la Sra. Vadell.

LA SRA. VADELL I FERRER:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats, Sr. Conseller i Sr. Director General. En primer lloc en nom del PSM-Entesa Nacionalista els voldria agrair a tots la seva compareixença i les explicacions que ens han donat en les seves intervencions.

He de valorar molt positivament la coordinació i la certesa del Govern, com també l'actuació de forma conjunta i coordinada davant un problema tan greu com és aquest, que ens afecta una vegada més i toca molt de prop, no només l'agricultura, sinó sanitat i medi ambient. Veure que s'han duit a terme polítiques coordinades dóna una certa tranquil·litat, crec que a tots els ciutadans de les Balears.

Evidentment aquest problema no el podem qualificar de problema insular, ni de l'arxipèlag, ni peninsular, sinó que és un problema europeu i tant de bo no arribi a ser mundial, perquè el problema de la malaltia de l'encefalopatia espongiforme bovina s'ha conegut fa uns anys i malauradament no es varen prendre les mesures adients per eradicar-la i ara patim i s'estén cada vegada més aquesta malaltia i s'han de fer els esforços necessaris per frenar-la i eradicar-la si és possible.

És veritat que els humans som imperfectes i com a primera imperfecció estam obligats a alimentar-nos per poder sobreviure i aquest fet ha conduït que allò que en un principi dins el paradís era un plaer, després es va convertir en un sacrifici i ara els humans hem tornat convertir això mateix d'alimentar-nos en un plaer, indústries i tècniques que malauradament haurem de pagar un preu molt alt per convertir aquest mateix plaer en un altre problema enorme de salut. Les indústries i l'interès per augmentar les produccions de productes, no només agrícoles, també ramaders tenen problemes col·laterals que ens haurem de replantejar des de les administracions i des de la societat en general, per fer un canvi de model per aconseguir que els

productes que arribin a la taula dels consumidors siguin el més adequats possibles per al consum.

Hem vist que les polítiques que ens han explicat i les mesures que s'havien pres, inspecció, control i, fins i tot sancions, han duit uns resultats que encara que no siguin definitius van camí d'obtenir uns resultats positius per poder controlar aquesta malaltia i sobretot evitar que productes en mal estat o no siguin aptes per al consum puguin arribar als consumidors. També ens han dit des de la Conselleria de Medi Ambient, que no hi ha possibilitats de poder donar solucions a mig termini o curt termini, per eliminar tots els productes perillosos, perquè evidentment no hi havia una previsió anterior, sinó que la primera previsió que es va fer va ser quan es va modificar el pla de residus, amb la previsió d'haver-hi una incineradora per a productes perillosos, però a més creim que els controls s'han de incentivar molt més i faria especial esment sobretot a l'eliminació d'animals morts.

Hem vist pels mitjans de comunicació no fa massa temps que hi ha un cert temor i una certa inseguretat, per part d'aquelles persones que tenen explotacions, perquè a vegades no saben que han de fer amb aquells animals. S'han produït casos que no saben que han de fer amb un determinat animal de l'explotació i supòs que mitjançant l'ordre que es va dictar ja està bastant resolt aquest problema. Jo sobretot demanaria a les conselleries corresponents, crec que són totes tres, que es prestin a donar les ajudes necessàries i donar l'assessorament necessari als ramaders perquè no es trobin en situacions d'inseguretat o de no saber exactament el que han de fer en un moment determinat.

Està molt bé que totes les conselleries i, sobretot la d'Agricultura, facin campanyes a favor d'incentivar tots els sectors, el ramader i fins que arribi el producte als consumidors. Perquè crec que en definitiva, la missió i l'obligació de les administracions públiques és donar seguretat a tots els sectors. Donar seguretat al sector agrícola i ramader, donar seguretat al sector dels carnisers i donar seguretat al sector dels consumidors. Crec que les polítiques que ens han explicat aquí els tres consellers van en aquest sentit i per tant, des del PSM els encoratjam a seguir duent a terme aquestes polítiques de coordinació i sobretot s'han d'implicar altres conselleries, com pugui ser la de Comerç, per donar suport a temes de campanyes de consum i campanyes de comercialització de productes, crec que val la pena fer un esforç perquè la salut dels consumidors i la salut econòmica de les Illes Balears també està en joc.

Moltes gràcies, per la seva compareixença i endavant per dur a terme aquestes polítiques, que segons el nostre punt de vista estan ben encaminades.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Vadell. Per part del Grup Parlamentari socialista té la paraula la Sra. Amer.

LA SRA. AMER I RIERA:

Gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Vull agrair la compareixença conjunta del Conseller d'Agricultura Sr. Morro, la Consellera de Sanitat Sra. Salom i la Consellera de Medi Ambient Sra. Rosselló. Perquè efectivament, com deia el Sr. Morro ens trobam amb uns dels problemes crec que més greus del món rural a les nostres Illes amb la malaltia de l'encefalopatia espongiforme.

Entenc que el Govern ha demostrat molt bé l'interès conjunt per afrontar aquesta problemàtica i així ho vàrem veure, quan vàrem comparèixer a reunions del Govern per posar les mesures pertinents per afrontar aquesta malaltia i sobretot, com deia la Sra. Salom, reunions amb els consumidors i reunions amb els productors en aquest Consell Balear de Consum.

Des del Grup Parlamentari Socialista, entenem que és important transmetre aquesta tranquil·litat i evitar contradiccions o absències notables que s'havien produït a altres administracions. També és evident i important aquest objectiu de garantir i donar seguretat sanitària i mediambiental. També és important i hem llegit atentament aquest mateix decret 14/2001 de 2 de febrer, allà on es crea aquesta comissió de coordinació i a més de participar aquestes conselleries, que avui ens han exposat aquestes propostes que dur a terme el Govern, també hi ha presents els consells insulars.

A més, com ha exposat el Sr. Morro, hi ha a més d'aquesta comissió de coordinació, el Pla Balear específic per a l'encefalopatia. Per tant, mai podrem estar d'acord en declaracions que vèiem fa poques setmanes, les quals el Sr. Arenas acusava a les comunitats, precisament governades per socialistes, textualment, de tractar de forma absolutament insuficient aquesta malaltia. Per a nosaltres no són aquestes "cositas" que ell es referia, són problemes seriosos i per tant, és important solucionar-los conjuntament i acordar les solucions més adients.

Aquesta malaltia de les vaques boges, com s'ha dit, suposa pel sector ramader de les nostres Illes unes pèrdues econòmiques milionàries i a més hi ha aquesta alarma social que ens envolta i que ha provocat un descens important en el volum de vendes, que sembla que es va recuperant lentament. La salut del consumidor, és un tema que ha insistit molt la Sra. Salom i és important. I per tant, aquest controls per garantir els productes de les nostres Illes en els mercats, en els escorxadors són importants.

S'ha parlat de la creació d'aquest comitè de seguretat alimentària, com també d'impulsar un pla d'educació nutricional. Per això és important insistir amb el tema d'informar al consumidor i la importància d'aquest etiquetat no obligatori

tan sols, sinó aquest facultatiu per donar aquestes garanties, sobretot a aquests productes d'aquí.

Per tant, aquestes declaracions sobre nutrició han estat i hem tengut fa pocs dies declaracions de catedràtics de la Universitat, especialitzats en temes de nutrició, i precisament parlaven dels termes i a mi em sembla molt bé que la nostra administració comenci a tenir sensibilitat per aquests dos problemes bàsics de la salut dels ciutadans. Es referia per tant, que és important allò que feia esment la Sra. Salom en referència a la creació d'aquest Comitè de seguretat alimentari, com també aquest impuls al pla d'educació nutricional.

N'ha parlat la Sra. Rosselló de la revisió aprovada l'any passat del pla de residus urbans de l'illa de Mallorca, que evidentment contemplava evidentment aquest forn d'incineració de residus sanitaris. També es d'esperar que es dugui a terme, sobretot tenint en compte aquest problema greu que s'ha afegit a les actuacions normals d'allò que eren les necessitats d'aquestes Illes. Perquè hem de tenir present que quan parlàvem de boví, pràcticament s'aprofitava tot i ara tenim uns residus importants.

També s'ha parlat i s'ha fet aquest decret 12/2001, que transitòriament s'adoptaven aquestes mesures urgents per eliminar els animals morts a les explotacions ramaderes de les Illes, sobretot dic transitòriament complint les directrius europees, però també fins que no es tenguí aquest tractament d'aquesta infraestructura d'incineració aquí a Mallorca, com està previst i com també ha parlat dels plantejaments que es fan per donar sortida i solucions a les altres illes de Menorca, Eivissa i Formentera.

Preocupa, evidentment i tal vegada s'hauria d'explicar, jo a finals de febrer, dia 23 de febrer veia la notícia de la comunitat valenciana que estava adequant les instal·lacions de les cimiteres, amb un cost important per a la combustió d'aquestes farines, però que la mateixa Generalitat valenciana pagava un cost, que podria ser uns 2.000 milions de pessetes, ara sabem que no es poden utilitzar aquestes farines, que aquí no se'n fan, però aquí hi ha un cost d'uns residus importants i suposa unes inversions considerables i a veure com es pensen afrontar aquestes inversions.

Evidentment, quan parlàvem més del tema d'agricultura i d'aquest problema greu i sobretot quan parlam que ja estam en un moment, en una etapa, allà on aquest descens important de l'activitat agrària és greu, no tan sols des del punt de vista econòmic, sinó també des del punt de vista social, cultural i ambiental. Per tant, diríem que és important afrontar clarament mesures importants que garanteixin una supervivència del sector. I això passa, i en parlava el Sr. Morro, per aquesta modernització, una societat que cada vegada és més exigent amb les garanties sanitàries i per tant, hem d'insistir, sobretot quan parlam dels productes locals, en la qualitat i per tant, donar també confiança als consumidors. N'hem parlat aquí i s'ha fet menció a aquesta reestructuració del sector i sobretot per fer front a aquesta problemàtica i oferir aquests incentius que donin les garanties de qualitat i sanitàries dels productes.

És per això, que aquí s'ha parlat de la reforma i reestructuració, quan parlam d'aquest tema, parlam a nivell d'Illes i també parlam a nivell del conjunt espanyol i també de la Unió Europea. Els crèdits compromesos per a aquest període 2000-2006 en matèria d'agricultura a nivell de la Unió Europea, representen a cada un dels anys entorn d'un 46% i per tant, han sortit determinats països com per exemple Alemanya, que incentiven i reestructuren aquesta política agrària comunitària amb millores en la qualitat, respecte al medi ambient, produccions més intensives i també més diferenciades, que entenc que encaixen perfectament dins aquesta nova política que ha de sortir en aquesta comunitat i sense cap dubte, com comentava el Sr. Morro, com és la política d'aquest Govern i entenc que és aquesta la intenció.

Vull referir-me finalment a la coordinació amb el Ministeri, bàsicament, d'Agricultura i el Govern en tot cas de l'Estat, fugiré de declaracions desafortunades o abstencions notables que hem pogut veure a determinats ministeris, perquè des del Grup Parlamentari Socialista entenem que hi ha d'haver aquest esforç conjunt i deixar al marge qualsevol tipus de confrontació política. Entenc que és important i sobretot ha de ser fonamental la seguretat alimentària, s'ha d'evitar la contaminació ambiental i sobretot solucionar aquestes pèrdues econòmiques per als sectors productors implicats.

És per això, que hi ha hagut iniciatives en positiu que s'han duit al Congrés a Madrid, com per exemple la creació de l'Agència Nacional d'Alimentació i la creació d'una comissió interministerial per coordinar i garantir aquestes mesures pertinents que es prenguin, com també un pla concret per al control de l'encefalopatia. Preguntes per plantejar al Conseller d'Agricultura, precisament per aquesta coordinació amb el ministeri, aquest conveni que vostè ha explicat, però també aquests 300 milions que vostè deia que eren una primera aproximació al cost, com ve aquest finançament? Hi ha algun avançament, alguna bestreta per part del ministeri per poder avançar als pagesos i ramaders aquestes ajudes?

Per tant, un poc és una pregunta però també pens que va dins aquesta línia, com veu ara aquesta reestructuració de la PAC, de la política agrària comunitària, així com ja estan avançant determinats països i a nivell de les nostres Illes, o a nivell de l'Estat espanyol, també ens hi afegiríem.

Vull acabar fent una referència, tenim plantejada una nova problemàtica, que encara que pareix que no està afectada directament, però s'han pres mesures, pot Sr. Morro fer una referència a la febre aftosa, perquè pot ser important donar una primera informació? Però ja se que no és l'objectiu d'aquesta compareixença.

Res més, repetir que des del Grup Parlamentari Socialista, donam suport al Govern i a les conselleries responsables per aquestes mesures presses i la coordinació que han mostrat en tot moment davant aquesta problemàtica greu del món rural de les nostres Illes. Res més.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Amer. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Cardona.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé jo com els altres portaveus de la resta dels grups parlamentaris vull agrair la presència dels tres consellers, responsables dels temes que afecten aquesta crisi, del Conseller d'Agricultura, de la Consellera de Sanitat i la de Medi Ambient, a pesar que només havíem demanat la compareixença del Conseller d'Agricultura i tenc entès que el Govern també havia demanat la compareixença del Conseller d'Agricultura.

És bo i al final agraesc que finalment hagin vingut tots perquè crec que per tractar aquest tema són tres els punts bàsics que tenim en la crisi de les vaques boges, és per un costat i crec que és el més important, la qüestió de la salut del consumidor, la situació i les conseqüències del sector ramader i també la qüestió de l'eliminació dels residus.

Però abans d'entrar una mica dins aquestes qüestions, jo voldria fer esment a una qüestió que també consider molt important, crec que Balears en aquest moment es diferencia de la resta de comunitats autònomes perquè, per una vegada i, esper que això no sigui un bon precedent, hi ha hagut partits d'implantació nacional o altres partits que a la península quan han estat a l'oposició han empleat un tema tan important com és aquest el de la crisi sanitària que tenim en aquests moments dins el món de la ramaderia, ho han empleat com a arma política i fins i tot hem vist líders nacionals batejant vedells.

Jo crec que el saber superar això, els partits que donen suport al Govern o els partits que estan a l'oposició saben posar-se d'acord, en el sentit que primer hi ha uns principis importants i són el benefici de la societat i després podem parlar de les diferències polítiques, crec que és molt important i això ve una mica amb la línia que hem dut fins ara i en aquesta comunitat el Partit Popular, en les diferents crisis sanitàries que hi ha hagut fins ara, pens amb la llengua blava, etcètera, no hem volgut fer una arma política d'això, per què? Perquè creim que alarmant a la gent, fent un ús, més que polític, perquè polític ho és tot i el que estam fent ara és un ús partidista o uns arguments que només convenen al partit interessat no és bo, perjudica a la comunitat no cremes al Govern, perjudiques als ciutadans.

I això s'ha vingut demostrant, també he de dir que quan jo era conseller vaig gaudir del mateix privilegi, quan el diputat que els parla va ser conseller d'agricultura, també vàrem tenir alguns problemes i també vaig trobar la col·laboració dels partits de l'oposició. I això ho volia dir, perquè crec que a la península no passa el mateix i és un mèrit que hem de tenir i si no es diu, tal vegada hi ha gent que no se'n dona compte, però és important.

Dit això, com és natural, vull seguir dins aquest to i dins aquesta finalitat i les meves possibles crítiques o divergències

són i voldria que ho entenguessin així amb l'ànim de contribuir i millorar encara si és possible aquesta situació. Mirin jo crec, com deia al principi que tres temes són bàsics avui dia quan parlem o intentam solucionar la crisi de l'encefalopatia bovina. Per una banda la salut del consumidor, jo crec que el primer objectiu o l'únic objectiu que han de tenir les actuacions de l'administració i de les forces socials ha de ser evitar l'entrada d'animals malalts dins la cadena alimentària. Per això també és molt important generar tranquil·litat cap el consumidor, avui dia i en parlàvem abans amb el conseller d'agricultura abans d'entrar a la comissió, tenim la societat molt preocupada, perquè aquesta no és la primera crisi alimentària que tenim a nivell d'Europa, cada dia ens trobam diferents problemes a diferents productes alimentaris i al final la gent no sap que ha de menjar, perquè està preocupada per aquestes qüestions.

I jo crec que la primera passa que s'ha de donar per tranquil·litzar la gent és una total i absoluta informació i aquí és allà on ve la meua respectuosa primera crítica, jo crec que des del Govern ens hem equivocat o ens hem equivocat una mica, una important política d'informació, jo els vull posar un petit exemple que pot parèixer una ximpleria, el ciutadà ha de tenir al mateix moment la informació que necessiti sobre la crisi o la malaltia de les vaques boges. Per què el Govern i crec que no costa molt no prepara una pàgina web tal i com ha fet el ministeri, però tampoc ha de ser l'exemple del ministeri, ha de ser un model que s'adapti a la nostra comunitat, allà on qualsevol ciutadà pugui a través d'internet accedir minut a minut a tota la informació disponible que té el Govern, no només del control animal o sanitari, sinó tota la informació referida a la malaltia, a les conseqüències, símptomes, etcètera.

Miri una de les coses que podria entendre la gent, perquè estam parlant d'un tema molt important, fa un moment parlàvem de l'etiquetatge amb el conseller d'agricultura i de la traça i el bon ciutadà del carrer li parlen sobre aquesta traça i no sap de què li parlen, possiblement si a través d'aquesta informació que es pugués dar, com dic jo, a través d'una pàgina web o d'un altre sistema, si tant volen original, però que amb les noves tecnologies sempre pareix que avances més, s'explicàs en què consisteix això, els ciutadans guanyarien molt. Si s'incloguessin programes informatius a la població sobre aquesta malaltia també guanyaríem molt.

Després, formar els sectors professionals que estiguin implicats -carnisseries, ramaderies- sobre els signes clínics, dades epidemiològiques, etc., és una necessitat que jo crec primordial i que hem reaccionat una miqueta tard, i valdria la pena, ara que pareix que les coses es volen fer bé i que es volen intentar aclarir, que reprenguéssim amb una mica d'energia aquesta qüestió.

La situació ramadera jo crec que podem coincidir tots que és una situació gravíssima. Quasi quasi podríem dir que ens trobam ja en el límit de resistència del sector, i el percentatge d'abandonament dels dos darrers anys, idò miri, superen els anteriors, i per què?, idò pel que dèiem: aquí hi ha hagut una sèrie de crisis successives que ens han vingut, conjunturals, evidentment, però que han marcat molt fort el ramader, com és el cas de la sequera, com és el cas de la llengua blava, que fins

i tot ha tengut unes conseqüències molt importants per al sector del vacum, en tant que s'impedeix, per morde la llengua blava, la sortida d'animals vius, de vedells vius de Balears. Què ha passat?, que a Menorca, que fins ara venia a exportar més de 10.000 vedells anuals i que els duia a Catalunya, no pot, i aquest nombre d'animals s'ha de desviar cap a Mallorca. Aquesta embafada i aquest problema comercial que tenim de sobreproducció dins la nostra comunitat agreuja la situació que tenen les altres comunitats respecte simplement amb l'encefalitis bovina. Clar, aquesta qüestió ha significat també o ha causat un enfonsament dels preus de la carn de boví que realment, bé, les darreres notícies deien que passava del 80%.

El retard en els pagaments de programes com ha estat el Proagro, que en teoria s'havien de pagar el mes de maig i que l'any passat es varen pagar a final d'any i que enguany encara no sabem com funciona això, també ajuda al fet que la gent estigui desanimada. Ens trobam amb un diferencial en el sector lleter de preu de llet de 18 pessetes per litre respecte a la península. No havíem tengut mai aquests nivells, oscil·làvem entre 7 i 10. Clar, totes aquestes coses juntes fan que el sector ramaderestigui, per una banda, en una situació molt difícil, com deia, i també estigui desanimat, i és necessari que tots, el Govern i en la mesura de les nostres possibilitats també els que no estam al Govern, intentem que aquesta situació, almenys aquesta situació de desànim, desaparegui, i intentem també buscar solucions al sector.

Jo trob a faltar precisament posar-nos al davant, és a dir, prendre mesures quan els problemes ja estan creats és relativament fàcil; si em permeten dir-ho així, el vertader art dels governants està en saber avançar-se als problemes, i aquí han fallat, aquí jo consider que han fallat. Mirin, efectivament ara els escorxadors de Menorca, els dos de Menorca, Ciutadella i Maó, i el de Palma estan tramitant la sol·licitud d'adaptar-se, però no troben que hagués estat millor que nosaltres, que el Govern s'hagués avançat a aquesta situació i que els hagués ajudat a homologar-se, que els hagués dat les partides econòmiques que haguessin necessitat per a les adaptacions?, per a l'adaptació a la normativa per poder sacrificar, i ara no ens trobaríem com ens trobam, amb què tots els vedells, totes les vaques de més de 30 mesos no poden ser sacrificades, en la línia d'eliminació que preveu el Feoga, preveu les ajudes de la Unió Europea.

No han posat..., no han establert cultius, i això que parlàvem fa un moment i hi havia altres portaveus que també demostraven el mateix interès en una agricultura més d'acord amb el medi ambient. No hem creat incentius a cultius que aquí no són gaire tradicionals i que també signifiquen, són productes que poden substituir les proteïnes que aportaven les famoses ja farines animals, i estic pensant en la soja, estic pensant amb el girasol; productes típics d'aquí, sí, tenim el favó, fava, cereal, i tot aquest tipus de producte possiblement si hi hagués un incentiu clar en aquest tipus de cultius podríem ja plantejar un sistema d'alimentació alternatiu que no haguéssim d'importar, i per tant evitaríem costos de transport, i que donarien sortida a dos sectors: el ramader en tant tendria l'alimentació a la seva pròpia illa i, per tant, més barata, i també

el sector agrari que en aquest moment pot tenir dificultats de producció.

Les ajudes que es preveuen per a sacrificis són les típiques europees, i està bé, és a dir, un animal se sacrifica, es paga un import al ramader i s'ha acabat. Jo seria partidari, perquè els necessitem, que hi hagi a més un incentiu al que podríem dir les pèrdues, el lucre cessant. Per què els dic això? Mirin, aquesta granja de Menorca a la qual ara s'hauran de sacrificar -si no s'han sacrificat ja- tots els animals, aquest senyor amb tota possibilitat tancarà, i crec que no ens podem permetre el luxe que les granges tanquin, perquè una granja que es tanca jo els asseguro que no es torna a obrir, i aquest és un problema greu. Per què ha de tancar?, home!, perquè si ha de reposar, és a dir, amb el preu que se sol pagar d'indemnització pel sacrifici lleven el mal o se suprimeix el mal de l'animal que es lleva, però no dóna per comprar-ne de nous; reposar totes les vaques d'una explotació significa també, a més del preu de compra d'aquests animals, estar un temps, desgraciadament més llarg del necessari, sense tenir cap tipus d'ingrés perquè els animals no produeixen. Això significa que, o bé s'ha de tenir una capacitat econòmica molt forta, i tots sabem que amb l'agricultura no existeix, o aquesta persona abandonarà. Jo no voldria que en trobassin cap més, d'animal afectat, però per descomptat si només parlem d'una granja tampoc no haurà de ser molt important la quantitat que s'hagi d'aportar, però valdria la pena preveure-ho per al sector en general.

Amb els problemes de MER, i ara parl només des del punt de vista econòmic, llavors parlarem de tema residus, hi ha una qüestió. Mirin, està molt clar tots els elements que s'han de retirar, però jo no he sentit parlar -no avui, sinó ni avui ni abans- d'una qüestió que pareix una beneïtura però que representa bastants de sous per als pagesos: l'espina pesa bastants de quilos; clar, al pagès se li paga el preu en canal, habitualment; això significa que si li treuen a l'escorxador el pagès no cobra el pes de l'espina, i això significa perdre un grapat de bitllets, si em permeten dir-ho així, per cada animal que ven. No hi ha una previsió de qui l'hi pagarà o com, de quina compensació pot treure el pagès o, si de cas, com es pot arreglar aquesta qüestió.

Una altra cosa que hagués ajudat i que avui en parlàvem, hem parlat molt dels sistema ecològic de ramaderia i de fer extensió agrària, i que en aquests moments si parlem de vacum a Mallorca no és així, i que l'illa que realment té un explotació extensiva de la seva ramaderia de vacum és Menorca, és posar en funcionament..., millor dit, posar els sous damunt la taula ja d'una vegada del famós Prominorica; hi ha un acord del Parlament pres per unanimitat que s'ha de posar en marxa, tots deim que sí, en el debat de pressuposts també vàrem dir que sí, tothom està encantat que hi hagi aquest programa i que s'ha de posar en marxa, però no s'hi posa. Si s'hi posàs ajudaríem a incentivar aquest tipus de ramaderia i possiblement el pagès no aniria tan decebut com va.

Un tema que també afecta econòmicament d'una manera important el ramader està en la retirada d'animals morts. Vegem: fins ara el control que s'havia de tenir i la retirada que s'havia de fer era respecte del vacum; a partir d'ara, a partir d'aquest

mes, tot tipus d'animal. Això significa també unes despeses, perquè parlam que s'ha de controlar, com és molt natural, a més no és que ho demani la llei, és que ho demana la lògica, que és més important. Com s'eliminen? Més que dir com s'eliminen, qui paga les despeses de retirada d'aquests animals? Si em permeten una petita broma, encara que sigui un tema seriós, enterrar una gallina no costa un duro a un pagès, o li costa molt poc; enterrar una vaca li costa més de 60 o 70.000 pessetes, i fins ara, fins ara, que jo sàpiga, amb el conveni de col·laboració que hi ha entre el ministeri i la comunitat autònoma hi ha una participació del ministeri i una altra de la comunitat autònoma, però hi ha una part que es preveu que es carregui damunt el pagès, i jo conec que hi ha una sèrie de comunitats autònomes de la península que preveuen pagar el cent per cent d'aquestes despeses. Si puc, els les puc dir: entre elles hi ha València, Euskadi, Múrcia, Aragó, la Rioja, Galícia, i crec que també Andalusia. Com veuen són..., no es tracta aquí d'ideologia política, sinó que són comunitats en què els governs són de diferent color, i totes han decidit això que els acab de dir, ajudar el pagès cobrint-li les despeses de retirada dels animals morts.

Hi ha un tema que demanaria als consellers, i és que fossin, si és possible, una mica més valents, i els parl de l'etiquetatge. Cert: hi ha una normativa europea que exigeix unes dades mínimes en l'etiquetatge d'animals, però llavors hi ha l'etiquetatge voluntari, i aquest és el més important, perquè és allí on més dades hi ha respecte a la (...). Europa no imposa aquesta normativa, però nosaltres podem perquè tenim competències; crec que seria una manera molt important de contribuir a la tranquil·litat i ajudar el sector, les dues coses, perquè per una banda podríem garantir al consumidor que li oferim el màxim d'informació que necessita per conèixer d'on procedeix el producte que compra, la carn que compra, i per l'altra donam l'oportunitat al pagès de demostrar que està fent les coses bé, és a dir, amb una simple i senzilla etiqueta donaríem una passa important de cara a ajudar els dos sectors o les dues parts que realment pateixen la crisi de l'encefalitis.

Jo insistesc: Europa encara no obliga, però nosaltres podem, i valdria la pena que considerassin aquesta opció, valdria la pena que des del Govern s'imposàs la necessitat de dar tota la màxima informació que es pugui sobre els animals... Jo sé que la nostra producció només representa un 20 o un 25% de la carn de vedella que es consumeix a la nostra comunitat, però què li hem de fer?, també podem posar condicions. Ho podem fer, intentem-ho i crec que en això podríem avançar bastant més.

Respecte també a la qüestió econòmica que afecta el pagès, hi ha una cosa que m'ha preocupat quan parlava la consellera de Medi Ambient, i era que quan establia la solució o la previsible solució d'eliminació de residus a Mallorca deia: "Bé, ho feim a través -per dir-ho ràpid- ho farem a través de la incineradora però val la pena parlar amb el sector ramader i amb el sector carnisser per avaluar costos, a veure si feim un digestor i llavors, les farines que surtin del digestor, les eliminam a les cimiteres que hi ha"; supòs que es refereix a la de Lloseta, que és l'única que hi ha. A mi em ve bé, l'únic problema -potser és que jo ho he entès malament- l'única

qüestió que tenc aquí per dir-li és per què hem de preguntar els costos al pagès?, també els hi volen fer pagar?

Jo insistesc. Mirin, potser parlam de poques pessetes per animal, però el pagès és que no en té cap, i cada vegada que hi ha un sol problema, cada vegada que prenem una mesura de seguretat -estic parlant ara sobre alimentació i, evidentment, sobre agricultura- el que rep és el pagès, i el que paga és el pagès, i el pagès deu ser l'únic sector econòmic que d'alguna manera té absolutament limitat el preu perquè no hi ha manera de pujar-lo, i l'única manera que té de lluitar és baixant costos, i per baixar costos el que compra també li imposen el preu. Evidentment és una necessitat que es facin aquest tipus d'operacions, però si per mor d'aquestes operacions que, insistesc, són necessàries per dur endavant una garantia de sanitat animal, es carreguen els costos al sector ramader, simplement i senzillament el sector ramader no els podrà assumir i si no els pot assumir se n'haurà d'anar, perquè el que no farà és incomplir la llei.

EL SR. PRESIDENT:

Ha d'anar acabant, Sr. Cardona.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Sí, em queda molt poca cosa, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Tenia deu minuts i en duu vint.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Respecte a eliminació de residus, mirin, ja n'hem parlat una mica. Jo lament una mica que maldament es digui que fa temps que s'està treballant, les mesures, que jo no dubt que faci temps que s'estigui treballant, estic segur que fa molt de temps que treballen, però els fets no estan d'acord amb la feina que fan. Jo crec que potser hagués actuat més decididament no només en modificar el pla, sinó en començar a treballar i en començar a fer obra, és a dir, començar a treballar en la qüestió d'eliminació de residus i no ens trobaríem amb la situació que tenim.

Ara es demana l'habilitació o l'homologació dels escorxadors de Menorca, vaig parlar amb Maó i Ciutadella, i com els deia al principi, si això ho haguéssim fet abans, diversos mesos abans, ara no tendríem aquest problema. A Mallorca ens passa el mateix, és a dir, és evident que fa mesos que sabíem que s'havien d'eliminar aquests animals. Condicionar això són poques pessetes; jo els posaré un exemple, i aquesta vegada serà d'Eivissa: Fa un any que la mancomunitat de l'escorxador d'Eivissa té demanada una subvenció per posar un forn a l'escorxador; encara no sabem de què anam. Jo simplement vull posar això damunt la taula, no amb l'interès de fer una crítica especialment dura, no, simplement per intentar que ara, a més de dir les coses, a més de parlar, facem, facem coses.

I finalment -i ja acab, Sr. President, li agraeisc la seva benevolència-un suggeriment sobre la qüestió de coordinació. Jo no he vist mai que una comissió de coordinació amb tres presidents funcioni. Jo no sé si el fet que hi hagi tres presidents, un per a cada reunió que es vagi fent de la comissió, es deu a l'especial configuració del Govern, dels pactes que hi ha entre les diferents forces polítiques que l'empren, però creguin que és molt difícil fer un seguiment adequat quan amb una època de crisi, en lloc d'haver-hi un responsable que es cuidi d'aquesta coordinació n'hi ha tres. I trob a faltar, a més, el director general de Consum; crec que si parlàvem de seguretat alimentària, crec que si parlàvem dels consumidors, no hagués estat de més que el director general de Consum s'incloués almenys a la normativa, no sé si assisteix a les reunions de feina.

En fi, crec que hi ha molt per fer, s'estan fent coses, però sobretot crec que també es pot destacar que és absolutament necessari que totes les forces polítiques, tant les que governen com les que no, facin un esforç perquè els consumidors, perquè els pagesos, perquè la societat en general pateixin el menys possible la crisi que en aquest moment ens afecta, i que no és només, i crec que hauríem d'aprendre la lliçó, no es tracta només de solucionar la situació de les vaques boges, es tracta de garantir als nostres ciutadans uns aliments sans.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Cardona. Per contestar té la paraula el conseller d'Agricultura.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA (Mateu Morro i Marcé):

Moltes gràcies, Sr. President. Intentarem fer una resposta ràpida a la multitud de plantejaments que s'han efectuat per part dels diferents grups parlamentaris.

Bé, en relació a la intervenció del portaveu d'Esquerra Unida i Ecologista, he de dir que substancialment compartesc els seus plantejaments. Evidentment estam en una època d'això que es diu globalització econòmica, un fenomen bastant complex, i el que hem de fer és intentar veure si dins aquest marc hi ha certs avantatges per a una agricultura d'un país mediterrani, turístic, a més, amb la història que ha tengut -crec que Eivissa és el model més clar; per tant, si podem aconseguir uns avantatges que permetin als nostres productes, productes també mediterranis, de qualitat i respectuosos, produïts d'una manera respectuosa amb el medi, si podem aconseguir que trobin un futur.

La referència que fa a l'aspecte sancionador és evident: no hi ha dubte que totes les actuacions irregulars, sigui qui sigui que les faci, han de ser sancionades; per tant això és un tema que crec que les diferents conselleries que estan damunt aquest tema treballam i aplicam el màxim rigor en tota classe d'infracció que es produeixi. Simplement li he de fer un matís, i és que, sense voler disculpar ningú, crec que és important tenir en

compte que el productor, quan compra un pinso o quan compra un producte seria bastant forçat pensar que té unes responsabilitats si aquest producte és legal i està d'acord amb la normativa vigent, perquè el productor no té un laboratori a l'explotació per analitzar el producte. Per tant, totalment d'acord amb l'aspecte que s'han de sancionar totes les infraccions, però sí fer una distinció quant a la responsabilitat moral. Jo crec que aquí hi ha un procés que en definitiva involucra uns sectors industrials molt al marge i en el cas de les Balears totalment al marge dels nostres productors, i que en absolut el pagès és responsable d'aquest procés, entre altres coses perquè es veu immers dins uns sistemes de producció amb unes condicions molt desfavorables, evidentment, els costos d'insularitat, els preus més baixos que hi ha a les illes, i realment els nostres productors no s'han destacat en absolut per no respectar el medi ambient o per cometre infraccions.

Evidentment anar cap a un canvi de model, per tant, implica un acord de tots, és a dir, dels productors, dels consumidors, de l'administració, i evidentment l'administració un gran compromís econòmic, i no anem a veure quin nivell de l'administració, autonòmica, local, fins i tot local, estatal i europea en fer aquest canvi de model. Evidentment, en un procés de globalització i així com s'estan produint les negociacions dins la liberalització dels mercats, amb una competència de productes de molts de països del Tercer Món o d'Amèrica del Sud, és evident que la nostra producció, la producció europea en general, si a més a més volem que sigui de qualitat, per tant amb més preu, és evident que sense un fort suport econòmic de l'administració ho tindrà molt difícil.

En relació a la intervenció de la portaveu del PSM-Entesa Nacionalista, també substancialment hi estic d'acord, i he de reconèixer que sí, que hi ha hagut una manca d'informació, una manca d'informació evident, és a dir, hem entrat dins una turbulència informativa extraordinària, amb una gran intensitat i freqüència de les notícies, i això ha provocat moltes vegades mesures continuades, cada setmana, de diferents nivells administratius, i hem de tractar de suplir aquesta manca d'informació amb mesures com les que s'han pres a les diferents conselleries i administracions i encara reforçant-les.

En relació a la intervenció de la Sra. Amer, portaveu del Partit Socialista, evidentment, i anant directament a les preguntes perquè en la resta d'anàlisis estic totalment d'acord, bé, la coordinació amb el ministeri ha estat, crec, molt positiva, és a dir, en aquests moments no tan sols tenim dos convenis, sinó que aquests dos convenis han contemplat la insularitat. En els tractes que hem tengut diaris amb el ministeri sempre hi ha hagut una postura d'assumpció de la insularitat i li passaré simplement a detallar un poquet, en la mesura de la meua informació, els aspectes d'aquesta cofinançació. En el que respecta als costos de personal per a la vigilància i control de l'encefalopatia és el 50%; en el que respecta a la inversió en laboratori també és el 50%; en el que respecta als tests, a aquells 5.000 tests de dotació la Unió Europea és el cent per cent; en el que respecta al segon conveni, que contempla recollida d'animals morts, en el nostre cas enterrament transitòriament o excepcionalment, després recollida d'animals morts, compra de farines i altres conceptes, hi ha una finançació

aproximada del 50% de les despeses estimades. Aquestes despeses es calculen a partir de la cabana ramadera existent i el sacrifici existent a cada una de les comunitats.

Quan a... Evidentment jo he parlat de 300 milions com una simple estimació, perquè realment això pot variar molt, hi ha moltes variables i per ventura no ha estat prudent parlar d'una xifra, perquè això pot variar, pot anar a molt més, no crec que vagi a menys; en tot cas anirà a molt més, segons com evolucionin les coses.

Quant a la nova discussió sobre la PAC, aquí sí que poques coses puc avançar. Evidentment jo crec que és un tema que hem de tractar sense frivolitats, perquè també hi ha una tendència, quan hi ha un fet excepcional, que tothom, que abans no havia descobert res, ara veu el món i això no és així. Hem de recordar que l'any 94 es va constituir en aquesta comunitat autònoma el CRAE, el Consell Regulador de l'Agricultura Ecològica; per tant duim sis anys ja de treball organitzat amb el control de la producció agrària ecològica. Que aquestes noves circumstàncies generin una major demanda social és evident, però el treball rigorós, el treball seriós es va fent i es farà, i es farà no perquè hi hagi una particular conjuntura, es farà perquè hi ha una voluntat ferma per part d'aquest govern en la viabilitat i la necessitat d'aquesta classe de producció, ecològica o integrada.

I en allò que em demana de la febre aftosa, bé, és un tema que ja ens..., que es va encavalcant un rere l'altre, i jo poca cosa els puc dir més que allò que els mitjans de comunicació han anat informant puntualment. És a dir, tenim notícies que totes les partides d'animals importats d'Anglaterra o de Gran Bretanya, o de països europeus que havien mantengut un comerç en aquest nivell amb Gran Bretanya estan controlades, és a dir, que han estat identificades a tot el territori de l'Estat espanyol i estan controlades, però evidentment això no lleva que s'hagin de prendre mesures de prevenció i de control. Com saben en aquests moments estan prohibides les concentracions, fires i certàmens de tota casta d'animals, i també estan immobilitzats algunes espècies com és l'oví i el cabruma excepció feta del sacrifici, però s'espera d'un moment a l'altre una nova mesura, una nova ordre ministerial que supòs que adequarà el que el comitè veterinari va acordar fa dos dies a Brussel·les.

Vull agrair-li, per tant, el conjunt de la seva intervenció.

I ja per acabar, quant a la intervenció del Sr. Cardona, portaveu del Partit Popular, evidentment ha estat una intervenció molt densa, amb molts d'aspectes, i no em quedarà més remei que ser breu. Evidentment el Sr. Cardona, que ha estat conseller d'Agricultura, coneix directíssimament aquestes situacions i n'ha fet referència, i per tant la seva intervenció recull aquest coneixement i aquesta experiència. En aquest sentit primer de tot he de reconèixer i agrair l'actitud de l'oposició a aquest govern, en aquest cas, el Partit Popular, durant tot aquest procés; és una actitud que s'ha d'agrair perquè no tenim altra finalitat que defensar, almenys en casos com aquests crec que ha de ser així, defensar la viabilitat i, jo no diria la supervivència, perquè pot semblar un poc ja desesperat,

sinó la continuïtat d'un sector imprescindible, creim, per a les nostres illes.

Evidentment amb el tema d'informació no puc deixar de dir qualque cosa. Ha fer referència a una pàgina web; hi estam fent feina, encara no hem aconseguit posar-la; evidentment jo crec que tant la Conselleria d'Agricultura, com la de Sanitat, com la de Medi Ambient, tenen un espai informatiu i l'encefalopatia espongiforme bovina ha d'ocupar un paper i crec que en pròxims dies l'ocuparà. Crec que s'ha fet una feina informativa molt densa, una altra cosa és que vegem que, com és obvi, sempre s'hagués pogut fer més, però crec que s'ha parlat de la relació del treball amb els consumidors. Pel que respecta a la meua àrea jo bàsicament em referiria al treball amb el sector, és a dir, hi ha hagut des del primer moment un consell agrari interinsular que ha estat el que ha aprovat de qualque manera els eixos de la nostra actuació, i la Conselleria d'Agricultura i Pesca ha sotmès a aquest consell agrari interinsular tota la informació de què disposava i totes les decisions que més o menys a partir d'aquesta informació es plantejaven.

Coincidesc amb vostè que la situació ramadera és gravíssima. Efectivament és gravíssima perquè se superposen problemàtiques; vostè ha fet referència al sector lleter, etc., etc., però també és cert que s'estan donant sortides, és a dir, dins la dificultat crec que el sector productor ha trobat un marc de participació i d'informació que evidentment no pot capgirar una situació que és gravíssima, però que sí s'estan intentant trobar alternatives i propostes de futur, i, ja ho he dit abans i ho voldria dir, hi ha productors que no estan desanimats, hi ha productors que..., evidentment la situació és molt desigual, com se suposa, perquè les circumstàncies econòmiques són molt diverses, però sí que voldria constatar en aquesta comissió que hi ha productors a cada una de les illes que en aquests moments no tan sols no s'estan retraient en la seva activitat econòmica, sinó que estan fent passes cap a augmentar a partir de nous mètodes, noves formes d'alimentació, han fet una aposta pel futur del sector. Jo crec que això s'ha de constatar. Jo he de reconèixer que m'ha sorprès positivament i que evidentment que voldria que fos a una escala molt major de la que és, però hi ha un sector dels nostres productors que està responnent a la crisi cap endavant, en positiu, transformant els seus mètodes alimentaris i optant obertament per la qualitat.

Evidentment vostè s'ha referit al fet que l'art de la política és saber avançar-se als problemes. Realment hi ha aspectes que crec que hem pogut avançar-nos més, a altres ha estat més difícil, però en tot cas sí que li vull dir que amb els escorxadors s'ha fet una feina per part de les tres conselleries, i després tant la consellera de Sanitat com la de Medi Ambient en podran donar compte, una feina molt intensa i molt directa, és a dir, el sector tant d'escorxadors com d'indústries càrnies jo voldria tan sols esmentar, a nivell de Menorca, el suport expressat pel Govern a la construcció de sales de desfer tant a Maó com a Ciutadella, com el mateix suport que s'ha donat a la congelació de transport de MER, com a qualsevol altra iniciativa que condueixi a la millora d'aquestes infraestructures bàsiques.

El tema de les produccions vegetals proteíniques alternatives, és un tema que en aquests moments està en una fase inicial. Crec que les nostres illes tenen unes possibilitats que evidentment no són comparables a les de comunitats autònomes amb un pes de la producció cerealística i de determinades produccions, amb molt més territori i molta més superfície que nosaltres, però evidentment és un tema en què s'hi ha de fer feina.

Evidentment coincidesc amb vostè en l'incentiu a les pèrdues i al lucre cessant, evidentment ha de ser així, com és obvi, i com han fet totes les altres comunitats autònomes, és a dir, tal i com han acordat sense diferències de color polític comunitats autònomes com Astúries, Castella-Lleó, Galícia, Navarra... Per tant, hem d'anar per aquesta línia, que ha de ser permetre al productor continuar la seva activitat i, per tant, no just pagar-li les pèrdues sinó evidentment el lucre cessant o altres formes de... Evidentment hi ha una diversitat, cada comunitat autònoma ha anat adoptant ordres diferenciades, però sí que hi ha hagut acords molt clars per a cada una de les comunitats autònomes.

El tema de l'espina és un tema que en aquest moment també es fa difícil avaluar aquests costos sobre qui repercutiran. Coincidesc amb vostè que el productor en darrer termes és el que ho té més difícil, perquè té molt difícil actuar sobre el preu i ha de pagar els costos. Per tant hem de donar suport als escorxadors i evidentment jo crec que falta saber si en la mesura que això s'aplica a animals majors de 12 mesos, en la mesura en què a la nostra comunitat se sacrifiquen vedells joves, si podem reduir aquest impacte.

En el que respecta a les ajudes a la ramaderia extensiva de Menorca, li he de dir que d'acord amb el pla de desenvolupament regional i els compromisos contrets pel Govern això està a punt de publicació, l'ordre l'oportuna.

Quant a la retirada d'animals morts, aquí hem aplicat un criteri, Sr. Cardona, que ha estat obvi, i ha estat no fer pagar res als productors. Evidentment ja paguen bàsicament la desaparició de la bonança del mercat; això ja és un cost molt important, i en línies generals es dóna suport al productor en tot el que es pot i més.

En el que respecte a l'etiquetatge, jo crec que és absolutament necessari l'etiquetatge facultatiu, com s'hi ha referit la consellera de Sanitat. És a dir, hi feim feina; el que passa és que és més complicat del que aparentment és, és a dir, si no volem que això produeixi un desprestigi de l'etiqueta..., és a dir, estam un poquet amb la problemàtica de sempre: que qualsevol identificació, si no hi ha uns mecanismes de control i unes garanties que no es produeixi un frau, a la llarga destrossa el projecte. Per tant jo crec que hem estat capdavanters, de fet l'ordre autonòmic fa ser de les primeres que es varen aprovar, el que passa és que posar en marxa els escorxadors, la seva adequació informàtica, els productors, els carnisers, les sales de desfer, és un engranatge que de fet no hi ha cap comunitat autònoma que l'hagi aconseguit i crec que nosaltres estam en aquests moments..., si en un tema estam avançats és en aquest. Jo crec que en poques setmanes podem

tenir l'etiqueta facultativa, a part que també hem de valorar un tema que és molt positiu per a la nostra comunitat autònoma: que l'etiquetatge obligatori no ens consta que s'incompleix per ningú. No passa així a nivell del conjunt de comunitats autònomes, on l'etiquetat obligatori ha estat molt difícil d'implantar i en aquest moment no està implantat plenament.

I ja acabant, les despeses de la incineració. Evidentment supòs que s'hi referirà després la consellera de Medi Ambient, però és evident que, al sector productor, si li carregam les despeses d'incineració, i li carregam les despeses d'adequació d'escorxadors, i li carregam l'eliminació dels MER, simplement seria la desaparició del sector productor. Per tant és evident que tot aquest conjunt de despeses haurà de ser abordat solidàriament, amb un criteri de solidaritat amb el sector productor: Administració i conjunt de sector; quan de sector parlem d'escorxadors i sales de desfer o indústria càrnia. Per tant, aquí totes les parts hauran de participar en la resolució del problema, que és el més important, i assegurar la rendibilitat de l'explotació agrària i, per tant, que aquesta producció nostra pugui ocupar cada vegada un paper més important dins el consum de les Illes Balears.

I per últim, quant a la comissió de coordinació, li he de dir que un poquet el plantejament no ha estat tan presidencialista, sinó que evidentment cada reunió de la comissió és presidida per un conseller de manera rotativa, i que es va fent feina d'una manera coordinada.

Això és tot. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Morro. Té la paraula la consellera de Sanitat, la Sra. Aina Salom.

LA SRA. CONSELLERA DE SANITAT I CONSUM (Aina Maria Salom i Soler):

No fa falta, em pareix... Gràcies, Sr. President. En primer lloc remetre'm al fet que moltes qüestions que ha abordat el Sr. Cardona que tocaven Sanitat, les ha contestades -pens- de forma molt adequada el conseller Morro.

Sí que m'agradaria remarcar una sèrie de coses. Quant al fet que ha dit que no estava aquí present el director general de Consum, li he de dir que la responsabilitat d'aquest cas concret, i de tot el que reporta la salut pública, és responsabilitat del director general de Sanitat i no de Consum.

Li he de recordar també que a totes les reunions que es fan a Madrid a les quals assisteix el director general de Sanitat, no només d'aquesta comunitat sinó de totes les comunitats, a petició de la Sra. Ministra, que és ministra de Sanitat i Consum, mai no va a aquestes reunions a Madrid el director general de Consum. Sempre, perquè és la seva responsabilitat, tots els directors generals de Sanitat. Per una altra banda li he de dir, però, que el director general de Consum sí que està prou preocupat i està molt implicat, i a totes les reunions que hem fet, siguin amb associacions de consumidors, siguin amb

associacions ecologistes, siguin amb manescals, siguin amb associacions de pares, totes les que hem fet que han estat moltes, encara que no hi hagi hagut -diguem-ne- periodistes o la foto de rigor, però que sí que s'han duit a terme, el director general de Consum, com a persona sensibilitzada, sí que ha assistit a totes.

Prova d'això és que ahir va venir, per part del Ministeri d'Agricultura, el cap d'àrea, el Sr. De la Rocha, que és el responsable de l'etiquetatge i que ha recaigut a nivell estatal sobre l'associació de consumidors UNAE, que aquí la seva presidenta és la Sra. Ana María Moreno, i ahir estàvem amb totes les persones que representen aquesta associació, i tothom que va voler assistir-hi, al Casal Ernest Lluc, a escoltar totes les mesures i tots els consells europeus, i també des del Govern central que donava aquest Sr. De la Rocha. Li he d'informar que hi érem tots presents: hi havia la consellera de Sanitat, el director general de Sanitat, el director general de Consum, els tècnics de la Conselleria de Sanitat, i també li he de dir, perquè em sent molt satisfeta i molt orgullosa, que el Sr. De la Rocha va dir que érem la comunitat autònoma que dúiem d'una forma més rigorosa i més ben feta de tot l'Estat espanyol la qüestió de l'etiquetatge.

Jo, dit això, em pareix que no deix res més i passaria la paraula. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Té la paraula la consellera Sra. Rosselló.

LA SRA. CONSELLERA DE MEDI AMBIENT (Margalida Rosselló i Pons):

Gràcies. Perdó per la veu. Evidentment, jo fent honor al que seria la brevetat, perquè crec que ja fa prou estona que som aquí, també voldria fer referència a elements concrets que crec que sí que és necessari almenys aclarir i informar a tots els grups parlamentaris que han pogut fer ús de la paraula.

Diré, en primer lloc, que sí que voldria dir que precisament el de medi ambient és un tema que per a nosaltres és molt important, independentment del tema dels residus, que és evident que la meua presència aquí és per parlar bàsicament dels residus, és precisament que el que ens fa veure amb aquesta crisi que hi ha sobre aquesta malaltia d'encefalopatia espongiforme, és precisament la necessitat d'haver de fer un canvi respecte a tot el que és la producció agroalimentària, i en aquest sentit veure que cada vegada ens hem d'apropar més al que són no només les qüestions mediambientals, sinó que ens hem d'apropar més a unes lleis de la naturalesa, i m'agradaria dir que a més no són paraules meves, sinó dites fins i tot per altres persones, que el que ha passat en aquest moment o el que està passant amb aquesta malaltia és precisament producte d'allò que ha estat allunyar-se del que són les lleis de la naturalesa i transgredint el que eren principis mediambientals bàsics, i ara ens trobam amb un problema que té un efecte bumerang i, per tant, els elements per haver de compondre o haver d'intentar solucionar són costosos, tant a nivell

econòmic com a nivell, evidentment, mediambiental, com a nivell també social, i crec que això és un exemple i, per tant, des del punt de vista mediambiental més ample, més enllà, com dic, del tema exclusiu dels residus, crec que això és un exemple que el que fa veure clarament és la necessitat d'haver de modificar, com dic, aquest model que, si bé no d'una manera a curt termini, sí que almenys hi hagi una previsió a mig termini.

Dit això ja entraré en qüestions molt concretes que fan referència a qüestions que s'han dit i que m'agradaria especificar en dos temes que per a mi són bàsics i almenys voldria aclarir. El primer seria el tema econòmic, que fa referència al que és el tractament dels residus, i per què dic això?, per dues raons. La primera és perquè en la situació en què ens trobam és cert, per una banda, que el tema econòmic d'eliminació d'aquests residus és una inversió, és una inversió econòmica important, i també no només és la inversió inicial que s'ha de fer, sinó també els costos de manteniment i d'explotació que s'ha de dur de qualsevol tipus d'infraestructura que es pugui fer. En aquest sentit jo crec que també hem de ser capaços de veure aquesta qüestió sense tenir en compte evidentment els costos ecològics -que amb això ja no hi entr perquè tampoc no és motiu, però sí que també és un tema fonamental.

A partir d'aquí també voldria entrar dins el que és un tema important i bàsic, i és que tant a nivell de legislació europea com ambiental, em referesc com a nivell de legislació, per tant, estatal, que deriva de la transposició de directives europees, cada vegada està més clar que el principi de qui contamina paga i el de responsabilitat de productors és un tema cada vegada més clar i que indica clarament que a la llarga l'Administració no pot pagar l'eliminació d'aquests residus com ho fa amb altres casos, és a dir, que en temes de residus és trobam amb una situació on de cada vegada més tota aquella legislació ambiental va molt centrada a qui contamina paga i a la responsabilitat dels productors de cara a l'eliminació d'aquests residus.

En aquest sentit, per què dic això? Perquè no ho podem desvincular de tot el que estam parlant aquí, i voldria dir amb això que és evident que en el cas del sector ramader no pot assumir en absolut un cost afegit al que ja té respecte a aquesta nova despesa que se li pot presentar en un cas com aquest. Per tant, el que sí és cert és que l'Administració el que ha de fer és ajudar el sector ramader, però com a sector estratègic i, per tant, en aquest sentit l'ha d'impulsar i l'ha d'ajudar econòmicament, però en aquest sentit, no com a -diríem- productor de residus. I per què dic això?, perquè si no, evidentment, entrariem dins una qüestió de greuge comparatiu respecte a altres productors.

En aquest sentit crec que el tema de l'eliminació de residus s'ha de veure dins aquests elements, dins un element que qualsevol tipus d'inversió econòmica és una inversió elevada, a més és una inversió elevada que no només és, com dic, fer la infraestructura sinó mantenir-la i explotar-la, i que per altra banda també el tema dels principis de legislació ambiental cada vegada van en aquesta línia i, per tant, que des de l'Administració i, per tant, des de les distintes implicacions, ha de ser un suport a aquest sector com a sector estratègic, com

a intent de canvi, però evidentment com a eliminador de residus és un tema que crec que s'ha d'aclarir molt més, però que és evident que (...).

I un altre element que jo voldria fer esment també al que s'ha comentat també, sobretot per part del portaveu del Partit Popular, és precisament la qüestió que respecte i en referència al tema dels residus s'ha fet poc. A mi m'agradaria dir-li, Sr. Cardona, que precisament crec que els fets canten, els fets canten perquè -ho he dit abans- i també com vostè ha fer referència al fet que fer política o governar significa avançar-se als problemes, crec que precisament aquesta conselleria, almenys la Conselleria de Medi Ambient, el Govern, per tant, de les Illes Balears es va avançar a l'hora de fer el Pla de residus sòlids urbans de l'illa de Mallorca fent i explicant ja un forn incinerador per a deixalles animals, i en aquest sentit crec jo que va quedar palès que ens vàrem, diríem, anticipar en molt sense tenir ni molt menys previst que hi hauria una crisi per una malaltia com aquesta, i en segon lloc també els fets canten perquè s'està cercant una solució a curt termini respecte al que pot ser l'eliminació d'aquests residus: s'estan posant tots els mecanismes perquè això es pugui fer de la manera més adequada possible.

Per altra banda i en segon lloc, dir-li que, com també he exposat jo a la meua intervenció, la legislació canvia contínuament, i per exemple la darrera ordre que va fer el Ministeri de Medi Ambient va ser l'ordre 3781, de 22 de febrer del 2001, per la qual es determinen els supòsits excepcionals d'incineració prevists a la disposició final tercera del Reial Decret 3454/2000, de 22 de desembre, pel qual s'estableix i regula el programa coordinat de vigilància i control de les encefalopaties espongiformes transmissibles dels animals. Per tant, l'ordre darrera, que n'hi havia moltes anteriors que no li esmentaré, és de dia 22 de febrer, amb la qual cosa a cada moment la legislació, o les ordres, o les resolucions, van canviant i van modificant, i per tant, com he dit, ens situam en un moment en què contínuament hi ha uns canvis que fan que sigui difícil tenir una previsió a mig termini clara.

Dit això jo no voldria fer ja més referència, sinó dir molt clarament que el tema dels residus és un tema preocupant, és un tema realment molt..., on s'intenta cercar la millor solució per tal que aquest tractament de residus, tant pel que fa a les infraestructures més adients, com pel que fa a tot allò referent a les despeses econòmiques i, per tant, a com s'ha de fer, s'està tractant i s'intenta donar les màximes solucions possibles.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Té un torn de rèplica el Sr. Cardona per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. JUAN I CARDONA:

Aquesta vegada, Sr. President, intentaré complir la limitació de temps.

Jo simplement volia -després agraeisc la contestació dels consellers- puntualitzar molt poques coses, perquè a part que hi ha poc temps jo crec que aquest tema és un tema del qual parlarem bastants vegades en aquest parlament, i per tant hi ha temps per a tot.

Respecte a la retirada d'animals morts, no m'ha quedat clar si la comunitat autònoma assumirà el cent per cent de l'import d'aquesta retirada, i li dic per què. Fins que tinguem unes instal·lacions d'eliminació de residus, aquí, com que aquí no tenim res, vull dir, aquí el problema és que no tenim ni digestor que ens pugui desfer o que ens pugui transformar la carn en farines i per tant eliminar-la a una cimentera, ni tenim sistema d'incineració que ens permeti eliminar directament els residus i, per tant, excepcionalment hem d'enterrar els animals. Clar, mirin, si no hi ha un abocador concret on es puguin dur aquests animals, evidentment s'haurà de fer a llocs..., a la mateixa finca o a un lloc a prop de la finca que permeti fer això. Enterrar un animal petit no costa quasi res, però, Sr. Conseller, enterrar una vaca, entre que haurà d'emprar una "retro", possiblement, i que l'haurà de transportar, amb menys de 80.000 pessetes no se'n salva, i això que pareixen pocs sous per a un pagès són molts.

Aleshores crec que aquesta qüestió ens hauria de quedar molt clara: la petició que feim nosaltres és que no li costi res, perquè la sensació o, li ho diré d'una altra manera, de les converses que he tengut amb els pagesos, tots pensen i estan preocupats per aquest import, perquè estan pensant que s'ha de fer amb càrrec seu. Per tant seria molt bo que ens quedàs clar que això correrà a càrrec de l'Administració, amb una participació, si tant vol, d'un terç de Madrid i la resta de la comunitat autònoma.

I, bé, respecte a l'etiquetatge, hi voldria insistir una mica. És a dir, jo no pos en dubte -potser és que no m'he explicat bé- no pos en dubte que s'estigui fent malament, ni molt menys, jo dic que, a més del que s'està fent bé amb l'etiquetatge obligatori, decidir-nos perquè aquest etiquetatge facultatiu, que aquestes dades més que afegeixes voluntàriament, que el productor afegeix voluntàriament, les convertim en aquesta comunitat en obligatòries per garantir el que deia abans, per no fer-me pesat: per garantir al consumidor el màxim d'informació i, per altra banda, per demostrar que el pagès està complint amb la seva obligació.

És cert que això crea dificultats de control, però aquest mateix control l'haurem de tenir amb l'etiquetatge facultatiu, i si l'etiquetatge, li direm afegit, per diferenciar-lo de l'altre, necessita un control, serà exactament el mateix, tant si es fa obligatori com si es fa facultatiu, perquè el que hem d'assegurar al client, perdó, al consumidor és que aquella etiqueta diu la veritat i, per tant, si ho feim d'una manera com si ho feim de l'altra, els controls que necessitam, evidentment, els costos -i això ho reconec- els costos de control, són exactament els

mateixos si és per una qüestió, si és voluntari que si és obligatori. Si ens decidim a fer el que els propòs, idò possiblement encara anem més endavant del que estam ara, i possiblement la tornin a felicitar, Sr. Consellera, perquè en aquesta comunitat som ja no només els que ho feim més bé, sinó a més els pioners en aquest sistema.

Quan jo li parlava del director general de Consum no posava en dubte que no fes feina, i pel que vostè em conta aquest home mereix estar dins aquesta comissió, perquè si no perdem una informació boníssima i una voluntat boníssima. Jo el que li deia és que trobava a faltar aquesta direcció general dins la Comissió de Coordinació, perquè algunes funcions sí que té i no es tracta que obviem, perquè no l'he obviada, la Direcció General de Sanitat. Hi ha algunes qüestions que corresponen a la Direcció General de Consum i seria bo que hi fos. Vostès decideixen, però jo el que li comentava era això, no que no fes feina, sinó que precisament per la feina que vostè diu que fa idò val la pena que hi sigui.

I insistesc en el tema de la coordinació. Mirin, tres presidents no treuen cap a res. L'exemple -si tant vol les comparacions són odioses- en el Govern espanyol hi ha un ministre que se'n cuida de coordinar els sectors implicats; és el ministre de la Presidència o el Ministeri de la Presidència. Per què?, perquè és bo que hi hagi una persona dedicada exclusivament a aquesta funció. Jo no dic que no estiguin d'acord o que no es posin d'acord, però és quasi absurd, perquè si miren l'article 4 diuen que resulta que la comissió es reunirà tantes vegades com faci falta, cosa que és normal, però a convocatòria del president que ho hagi de ser; quin dels dos?, el que ha presidit la darrera reunió o el que ha de presidir la pròxima? No és normal, simplement no és normal, és un tema en què supòs que també són pioners a tot Espanya.

I finalment, pel que feia als residus, el principi de qui contamina paga està molt bé i és cert, però jo voldria saber realment, si anam al fons de la qüestió, qui contamina, perquè és fàcil, primer, clar, com que l'animal és mort i a més té elements de risc, clar, el productor, el pagès, però si estan fent totes les coses que fan ara, és a dir, si en aquest moment hem d'eliminar material de risc, si en aquest moment hem de sacrificar animals i eliminar-los no és per culpa del pagès, no és per culpa del pagès. Per tant, jo no el contempl, i si tant vol és una interpretació molt particular, però jo no contempl el productor com el que genera la contaminació, hauríem d'anar a un altre lloc a buscar qui genera la contaminació.

Li dic potser perquè defens massa els pagesos?, no ho sé, però no és just que a més de ser el que rep es digui ara que el que produeix el residu és el pagès. No, miri, el pagès, té aquest problema perquè ha consumit un producte que no sabia què hi havia allí a dins, perquè si vostè mira l'etiqueta dels pinsos diu que té tant per cent de proteïna, tant per cent dels diferents elements que el componen, però no li diu exactament què és, si es farina de carn o si es farina de peix, o si és proteïna vegetal. Aleshores no és just que ara diguem: "No, miri, és que com que ens hem de regir pel principi de qui contamina paga...", home!, podem ajudar el pagès a través de les subvencions que són les normals i corrents de potenciació, o de dinamització, o d'ajuda

al sector agrari, però no li podem dir o no el podem ajudar com a productor perquè faríem una injustícia. Feim la injustícia contemplant-lo com a un productor, perquè hi ha hagut algú altre a qui ara no li costen res aquests problemes d'eliminació i que no és just que en quedí exclòs. Jo el que els plantej és precisament aquesta excepció, no li estic dient d'entrar en el principi que no ha de complir la normativa, ni molt menys, però contemplar-lo com a contaminador directe jo crec que és injust per als pagesos.

Podríem parlar del que em deia, que els fets canten; efectivament, que canten, i canten que no tenim sistemes d'eliminació, canten això. Hi ha coses que és molt difícil fer en quatre dies, com és molt natural, i jo no m'atreviré mai a demanar-li-ho; tenir una instal·lació a punt no en quatre dies, en sis mesos, jo no sé si serà possible, però hi ha coses petites, i li estava parlant perquè vostè em posa com exemple la previsió de Mallorca, però a aquesta comunitat hi ha altres illes que no són Mallorca i que, amb molt poqueta cosa, amb una inversió minúscula, ens haguéssim pogut avançar a la situació, i ja els he posat els exemples abans, és a dir, crec que hem començat un poc després del que tocava. Que ara acceleram el pas?, magnífic, i la felicitat si això és així, però el fet és que en aquest moment no tenim cap sistema d'eliminació i hem d'enterrar els animals.

I jo sé cert que la legislació canvia, però quan jo era al Govern normalment tot aquest tipus de legislació i la norma que vostè em diu, si no ho record malament, és precisament per facilitar l'eliminació d'animals i evitar excepcions, es fa precisament per facilitar que vostès puguin prendre mesures. Normalment a les sectorials es parlava d'aquests temes i, per tant, abans que aquestes normes estiguessin publicades, i a mi em consta que precisament aquesta ordre estava comentada amb les comunitats precisament per facilitar tot aquest sistema d'eliminació de residus. Està bé que em digui que la norma canvia i que canvia contínuament, i que estam en una situació d'excepció, però no és la justificació que estiguem comestam. De tota manera ja li dic que em va bé si a partir d'ara aquesta qüestió s'accelera i aconseguim tenir la infraestructura necessària amb el mínim temps possible.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Cardona. En torn de contrarèplica té la paraula el Sr. Morro.

EL SR. CONSELLER D'AGRICULTURA I PESCA (Mateu Morro i Marcé):

Moltes gràcies, Sr. President. Tan sols referir-me a tres aspectes. Un és que amb l'enterrament d'animals morts hem optat per pagar la desinfecció, la calç, els productes desinfectants, però comptam amb la col·laboració del pagès per a la resta. Crec que aquest aspecte queda molt compensat si tenim en compte que els certificats veterinaris per al transport, necessaris per al sacrifici de qualsevol boví, no costen res al

productor; per tant, crec que no hi pot haver motius de discrepància en aquest aspecte.

En el que respecta a l'etiquetatge, vostè planteja fer l'etiquetatge facultatiu obligatori. Crec que haurem d'anar cap a aquí i és evident; el que passa és que serà necessària una fase transitòria en la qual haurem de comptar amb l'etiquetatge voluntari, però evidentment coincidesc que hem d'anar cap a un etiquetatge que deixi de ser voluntari i que s'incorpori a l'obligatori.

I per últim, en el gran tema de la finançació, simplement i per aportar la debat alguna referència, és que hem de tenir en compte que és una situació transitòria, és a dir, el mateix ministeri ha plantejat un sistema de finançació fins al juny; a partir de juliol tots aquests convenis amb les comunitats autònomes, tot aquest sistema de distribució de despeses, haurà de variar. A mi en aquests moments em falta informació per saber el Ministeri què plantejarà. En tot cas sí que hi ha dues coses que s'han plantejades. Unes són les assegurances, unes assegurances que cobriran la retirada dels animals a les explotacions, etcètera, és un element que està en aquests moments en estudi, però és un element que hem de tenir en compte, és un element cert, que hi haurà ben aviat un sistema d'assegurança que cobrirà una part important les despeses del productor, evidentment assegurances auspiciades i suportades per l'Administració, com és evident.

I en segon lloc hi ha un tema que està sent objecte d'estudi, crec, per part del Govern de l'Estat, que és la imposició d'una taxa que haurà de ser un mecanisme d'obtenció d'uns recursos necessaris per finançar aquests costos, però són dos temes que estan apuntats però no encara no estan pròpiament definits.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sr. Conseller. Té la paraula la consellera Sra. Salom.

LA SRA. CONSELLERA DE SANITAT I CONSUM (Aina Maria Salom i Soler):

Gràcies, Sr. President. Jo seré molt breu, i només vull fer una qüestió al Sr. Cardona, perquè veig que posa molt d'èmfasi, i posa també qualche mica de dubte quant a la presidència rotatòria de la Comissió, que estableix que cada conseller sigui una vegada president de forma rotatòria. Jo només li vull remarcar una qüestió. Totes les reunions que té aquesta consellera són per diversos temes diferents, sigui amb Insalud, sigui amb el Ministeri de Sanitat a Madrid, les presidències són rotatòries. Són rotatòries en aquesta legislatura i eren rotatòries a les anteriors legislatures, i això mai no ha estat cap impediment perquè funcionassin bé, com toca que funcionin. Per exemple, quan vaig accedir, l'anterior convocatòria amb Insalud l'havia presidida Madrid, el president de l'Insalud a Madrid, i quan jo vaig ser consellera la primera reunió la vaig presidir jo, i això no va ser en cap moment cap perjudici ni perquè funcionés les reunions ni perquè funcionés les presidències, ni va ser en cap moment manca d'efectivitat de cap tipus, i per això mateix jo voldria que vostè tengués tota la

confiança que li podem donar perquè aquesta comissió que s'ha creat, i que de forma rotatòria anam presidint, són exactament efectives i adequades. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Salom. Per tancar la qüestió té la paraula la Sra. Rosselló.

LA SRA. CONSELLERA DE MEDI AMBIENT (Margalida Rosselló i Pons):

Gràcies, Sr. President. Sr. Diputat i portaveu del PP, voldria dir en primer lloc que per ventura no se m'ha entès bé, i el que sí voldria deixar molt clar, perquè també consti és que ens uneix un tema fonamental, crec que a totes les persones aquí presents, diputats o no, és precisament la defensa d'un sector estratègic com la pagesia. Per tant en aquest sentit jo voldria ressaltar clarament que amb les meves paraules en absolut és qüestionar ja aquest fet. El que passa és que jo he fet explícit, i torn a més a fer explícit clarament, que se l'ha d'ajudar, com a sector estratègic de la nostra economia, diríem fins i tot de la nostra vida cultural i social, i en aquest sentit estic parlant. Quan entram dins la legislació ambiental referida a temes de residus, sí que no només val la pena recordar, sinó que el que és evident, el que és clar i el que està palès absolutament a tota la legislació ambiental que s'està desenvolupant en aquest moment a nivell europeu i a nivell estatal són precisament aquest dos principis que jo he dit, que és qui contamina paga, i que els residus són de qui els genera, i no precisament una qüestió com si no ho té clar de qui és. A partir d'aquí, que es pugui fer explícit, aclarir posar un element d'ajut a un sector determinat, és una qüestió que es pot tenir en compte, però jo he dit que evidentment s'ha de saber que això és allà on es mou tota la legislació ambiental, i que precisament el que no es pot fer és crear unes disfuncions respecte d'altres productors de residus, i a més per què? Jo diria que per dues coses molt concretes, que són: en primer lloc, la legislació ambiental va per aquesta línia per una raó, i és perquè el productor del residu, que som tots per altra banda, cadascú produeix els seus residus, idènticament precisament perquè el tema de producció i eliminació és un tema que competeix a tothom, i per tant no pot quedar en exclusiva a una sola administració, sinó que ha de repercutir d'alguna manera a tot el que és l'activitat que es pugui fer en torn a aquest residu.

Per altra banda, perquè les infraestructures que s'han de fer per eliminació i tractament de residus, vostè sap molt bé que, com he dit també jo abans, són infraestructures moltes vegades, per no dir sempre, amb un costos econòmics molt elevats, i amb uns costos també -per què no dir-ho?-mediambientals elevats, per exemple el tema que ens ocupa quan parlem d'incineració, i evidentment no vull entrar a dins una discussió sobre incineració, però és evident que això suposa un cost afegit, i és curiós precisament que ara en aquest moment, que ens trobam amb una malaltia espongiforme bovina, que no importa tornar a repetir quin tipus de malaltia és, precisament la qüestió paradoxal que es crea a nivell mediambiental, que s'ha generat un problema per contradir, com he dit, les lleis pròpies de la natura, i precisament entram que

per a l'eliminació hem de fer-ho també a través d'un mecanisme que crea contaminació, amb la qual cosa jo crec que es tracta d'anar veient que precisament a nivell mediambiental hem de tenir molt clares aquestes dues coses: l'elevat cost econòmic que tenen les infraestructures d'eliminació i de tractament, i l'elevat cost ecològic que tenen també determinades eliminacions.

Per tant, el fet de com solucionar això podria ser un exemple posar un impost estatal o europeu a la carn, perquè això el consumidor ja pagui una part del que després ha de ser l'eliminació que ha de tenir aquest residu. Això no és nou, la Llei d'envasos, per exemple, recull això, cada persona paga quan consumeix un envàs i quan compra un cèntim o una petita part que després fa que hi hagi el gestor autoritzat perquè faci una recollida, i per tant un tractament adequat dels envasos. Ja sé que no és un tema per tractar aquí, però sí crec que és aclarir-ho quan parlem de residus, encara que parlem d'un residu generat per un sector com és el ramader.

I ja per no allargar-me, i per acabar i per finalitzar, també li voldria dir al Sr. Cardona, que sé perfectament que coneix el tema, és que el MER fins ara era un residu sòlid urbà, i per tant totes aquestes infraestructures que es contemplaven, que es contemplen ara, fa uns mesos, per no anar massa lluny fa sis mesos, eren residus sòlids urbans, amb la qual cosa, quan em parla de fets, els fets jo li dic que evidentment la situació en funció del problema també canvia el que s'ha de fer. Per tant li dic clarament que per part del Govern de les Illes Balears, i ja no parlaré concretament de la Conselleria de Medi Ambient, precisament sí que ens vàrem anticipar abans d'aquests sis mesos en dir a un pla de residus que hi havia d'haver una infraestructura per a eliminació d'aquest tipus de residus. Ens vàrem anticipar. Per tant crec que en això, jo almenys consider que com a Conselleria de Medi Ambient ens hem de donar l'enhorabona.

I en segon lloc, a partir del que és canviar i modificar que el MER passa a ser un residu d'un altre nivell, estam cercant les solucions, i les he dites quan he fet la meva intervenció, he dit que en el cas de Mallorca, mentre s'estava fent aquest forn per a l'eliminació, s'estaven cercant quines mesures eren les més adequades per al tractament (...) d'animals morts, si a través de la transformació en farines o anar directament a la incineradora. En el cas de Menorca s'està estudiant, i de fet jo supòs que un dia d'aquests sortirà ja definitivament l'autorització, com estaven i la situació de cadascun dels forns dels dos escorxadors, per veure si la combustió era adequada, i si també l'eliminació de gasos era adequada, i per tant a partir d'aquí poder fer algun tipus ja de donar el vistiplau, o de fer unes determinades inversions en un temps prudencial perquè pogués estar adequat i pogués ser una infraestructura que complís la legislació vigent; i en el cas d'Eivissa precisament s'estava pensant també com aquesta tecnologia d'autoclau. Per tant jo vull dir que els fets no només canten, sinó que s'estan duent a terme, i jo crec que a més amb bona agilitat dins, com he dit, la confusió i la dispersió que hi ha en aquest moment, i una situació tan complexa com és aquesta de la malaltia espongiforme bovina. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Moltes gràcies, Sra. Consellera. Esgotat el debat i l'ordre del dia, només queda agrair la presència de les conselleres de Sanitat i de Medi Ambient, i del conseller d'Agricultura, així com dels alts càrrecs que els han acompanyat. S'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

PREU DE LA SUBSCRIPCIÓ

Un any	2.000 pessetes.
Sis mesos	1.000 pessetes.
Tres mesos	500 pessetes.
Preu de l'exemplar	100 pessetes.

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 16
PALMA DE MALLORCA